

**ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ
НА КОДЕКСА ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ**

(Обн., ДВ, бр. 110 от 17.12.1999 г., в сила от 1.01.2000 г.; Решение № 5 на Конституционния съд на РБ от 29.06.2000 г. - бр. 55 от 7.07.2000 г.; изм. и доп., бр. 64 от 4.08.2000 г., изм., бр. 1 от 2.01.2001 г., доп., бр. 35 от 10.04.2001 г., изм., бр. 41 от 24.04.2001 г., изм. и доп., бр. 1 от 4.01.2002 г., в сила от 1.01.2002 г., изм., бр. 10 от 29.01.2002 г., в сила от 1.01.2002 г., изм. и доп., бр. 45 от 30.04.2002 г., в сила от 30.04.2002 г., бр. 74 от 30.07.2002 г., в сила от 1.01.2003 г., доп., бр. 112 от 29.11.2002 г., изм. и доп., бр. 119 от 27.12.2002 г., в сила от 1.01.2003 г., доп., бр. 120 от 29.12.2002 г., изм. и доп., бр. 8 от 28.01.2003 г., в сила от 1.03.2003 г., доп., бр. 42 от 9.05.2003 г., изм. и доп., бр. 67 от 29.07.2003 г., доп., бр. 95 от 28.10.2003 г., изм. и доп., бр. 112 от 23.12.2003 г., в сила от 1.01.2004 г., изм., бр. 114 от 30.12.2003 г., изм. и доп., бр. 12 от 13.02.2004 г., изм., бр. 21 от 16.03.2004 г., в сила от 1.01.2004 г., доп., бр. 38 от 11.05.2004 г., изм. и доп., бр. 52 от 18.06.2004 г., в сила от 1.08.2004 г., бр. 53 от 22.06.2004 г., в сила от 1.01.2005 г., бр. 69 от 6.08.2004 г., в сила от 1.07.2004 г., изм., бр. 70 от 10.08.2004 г., в сила от 1.01.2005 г., изм. и доп., бр. 112 от 23.12.2004 г., в сила от 1.01.2005 г., изм., бр. 115 от 30.12.2004 г., в сила от 1.01.2005 г., изм. и доп., бр. 38 от 3.05.2005 г., изм., бр. 39 от 10.05.2005 г., в сила от 11.02.2006 г., бр. 76 от 20.09.2005 г., в сила от 1.01.2007 г., бр. 102 от 20.12.2005 г., в сила от 20.12.2005 г., изм. и доп., бр. 103 от 23.12.2005 г., в сила от 1.01.2006 г., бр. 104 от 27.12.2005 г., в сила от 1.01.2006 г., бр. 105 от 29.12.2005 г., в сила от 1.01.2006 г., изм. и доп., бр. 17 от 24.02.2006 г., изм., бр. 30 от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., бр. 34 от 25.04.2006 г., в сила от 1.01.2008 г. (*), изм. и доп., бр. 56 от 11.07.2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на РБ към ЕС - 1.01.2007 г., бр. 57 от 14.07.2006 г., в сила от 1.07.2006 г., бр. 59 от 21.07.2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на РБ към ЕС - 1.01.2007 г., бр. 68 от 22.08.2006 г., попр., бр. 76 от 15.09.2006 г., (*) изм., бр. 80 от 3.10.2006 г., в сила от 3.10.2006 г., бр. 82 от 10.10.2006 г., бр. 95 от 24.11.2006 г., в сила от 1.01.2007 г., доп., бр. 102 от 19.12.2006 г., изм. и доп., бр. 105 от 22.12.2006 г., в сила от 1.01.2007 г., бр. 41 от 22.05.2007 г., изм., бр. 52 от 29.06.2007 г., в сила от 1.11.2007 г., (*) бр. 53 от 30.06.2007 г., в сила от 30.06.2007 г., бр. 64 от 7.08.2007 г., бр. 77 от 25.09.2007 г., в сила от 1.10.2007 г., доп., бр. 97 от 23.11.2007 г., бр. 100 от 30.11.2007 г., в сила от 20.12.2007 г., изм. и доп., бр. 109 от 20.12.2007 г., в сила от 1.01.2008 г., бр. 113 от 28.12.2007 г., в сила от 1.01.2008 г., изм., бр. 33 от 28.03.2008 г., изм. и доп., бр. 43 от 29.04.2008 г., в сила от 1.01.2008 г., изм., бр. 67 от 29.07.2008 г., доп., бр. 69 от 5.08.2008 г., изм., бр. 89 от 14.10.2008 г., бр. 102 от 28.11.2008 г., изм. и доп., бр. 109 от 23.12.2008 г., в сила от 1.01.2009 г., изм., бр. 23 от 27.03.2009 г., в сила от 1.04.2009 г., доп., бр. 25 от 3.04.2009 г., в сила от 1.06.2009 г., изм. и доп., бр. 35 от 12.05.2009 г., в сила от 12.05.2009 г., бр. 41 от 2.06.2009 г., в сила от 2.06.2009 г., доп., бр. 42 от 5.06.2009 г., изм., бр. 93 от 24.11.2009 г., в сила от 25.12.2009 г., бр. 95 от 1.12.2009 г., в сила от 1.01.2010 г., изм. и доп., бр. 99 от 15.12.2009 г., в сила от 1.01.2010 г., доп., бр. 103 от 29.12.2009 г., в сила от 29.12.2009 г., изм., бр. 16 от 26.02.2010 г., в сила от 26.02.2010 г., изм. и доп., бр. 19 от 9.03.2010 г., бр. 43 от 8.06.2010 г., бр. 49 от 29.06.2010 г., в сила от 1.07.2010 г., доп., бр. 58 от 30.07.2010 г., в сила от 30.07.2010 г., изм. и доп., бр. 59 от 31.07.2010 г., в сила от 31.07.2010 г., изм., бр. 88 от 9.11.2010 г., в сила от 1.01.2011 г., бр. 97 от 10.12.2010 г., в сила от 10.12.2010 г., бр. 98 от 14.12.2010 г., в сила от 1.01.2011 г., изм. и доп., бр. 100 от 21.12.2010 г., в сила от 1.01.2011 г.; Решение № 7 на Конституционния съд на РБ от 31.05.2011 г. - бр. 45 от 14.06.2011 г.; изм. и доп., бр. 60 от 5.08.2011 г., в сила от 5.08.2011 г., изм., бр. 77 от 4.10.2011 г., изм. и доп., бр. 100 от 20.12.2011 г., в сила от 1.01.2012 г., доп., бр. 7 от 24.01.2012 г., изм. и доп., бр. 21 от 13.03.2012 г., бр. 38 от 18.05.2012 г., в сила от 1.07.2012 г., изм., бр. 40 от 29.05.2012 г., доп., бр. 44 от 12.06.2012 г., в сила от 1.07.2012 г., изм. и доп., бр. 58 от 31.07.2012 г., в сила от 1.08.2012 г.; бр. 81 от 23.10.2012 г., в сила от 1.09.2012 г., бр. 89 от 13.11.2012 г., в сила от 1.01.2013 г., бр. 94 от 30.11.2012 г., в сила от 1.01.2013 г., бр. 99 от 14.12.2012 г., в сила от 1.01.2013 г., бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 1.01.2014 г., бр. 20 от 28.02.2013 г., доп., бр. 70 от 9.08.2013 г., в сила от 9.08.2013 г., изм., бр. 98 от 12.11.2013 г., в сила от 1.12.2013 г., доп., бр. 104 от 3.12.2013 г., в сила от 1.01.2014 г., изм. и доп., бр. 106 от 10.12.2013 г., в сила от 1.01.2014 г., бр. 109 от 20.12.2013 г., в сила от 20.12.2013 г., изм., бр. 111 от 27.12.2013 г., в сила от 1.01.2014 г., изм. и доп., бр. 1 от 3.01.2014 г., в сила от 1.01.2014 г., изм., бр. 18 от 4.03.2014 г., в сила от 4.03.2014 г., бр. 27 от 25.03.2014 г., в сила от 1.01.2014 г., бр. 35 от 22.04.2014 г., бр. 53 от 27.06.2014 г., изм. и доп., бр. 107 от 24.12.2014 г., в сила от 1.01.2015 г., изм., бр. 12 от 13.02.2015 г., бр. 14 от 20.02.2015 г., изм. и доп., бр. 22 от 24.03.2015 г., в сила от 24.03.2015 г., бр. 54 от 17.07.2015 г., в сила от 17.07.2015 г., бр. 61 от 11.08.2015 г., в сила от 1.01.2016 г., бр. 79 от 13.10.2015 г., в сила от 1.11.2015 г., изм., бр. 95 от 8.12.2015 г., в сила от 1.01.2016 г., изм. и доп., бр. 98 от 15.12.2015 г., в сила от 1.01.2016 г., изм., бр. 102 от 29.12.2015 г., в сила от 1.01.2016 г.)

§ 1. Създава се чл. 120в:

„Език

Чл. 120в. (1) Всички документи, изготвени от пенсионноосигурителните дружества и дружествата за допълнително доброволно осигуряване за безработица и/или професионална квалификация и техните осигурителни посредници във връзка с дейността по допълнително

социално осигуряване, се предоставят на потребителите, комисията и заместник-председателя на комисията на български език.

(2) По искане на потребителя в отношенията му с дружествата за допълнително социално осигуряване и осигурителните посредници може да се използва и друг език.”

§ 2. В чл. 121, ал. 6 след думите „пенсионно осигуряване” се поставя запетая и се добавя „с инвестиционната му политика.”.

§ 3. В чл. 121б, ал. 1 т. 4 се изменя така:

„4. чуждестранни юридически лица извън тези по т. 3, които са регистрирани като осигурителна, застрахователна или друга финансова институция по националното им законодателство и подлежат на специализиран финансов надзор.”

§ 4. В чл. 121в се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинеи 2 – 10 се изменят така:

„(2) Капиталът на пенсионноосигурителното дружество трябва да е изцяло внесен с парични вноски към момента на подаване на заявлението за получаване на пенсионна лицензия, съответно към датата на подаване на заявлението за вписване в Търговския регистър – при последващо увеличаване на капитала.

(3) Вноските в капитала на пенсионноосигурителното дружество могат да бъдат само собствени средства на учредителите и акционерите и не могат да се правят със средства с недоказан произход или със средства, получени в резултат на престъпна или друга незаконна дейност.

(4) Минималният размер на капитала на пенсионноосигурителното дружество, което има право да осъществява само дейност по чл. 122, ал. 2, е 5 милиона лева. Дружеството трябва да разполага по всяко време с капиталова база, която е не по-малка от този размер.

(5) Минималният размер на капитала на пенсионноосигурителното дружество, което има право да извършва дейност по чл. 122, ал. 3, е 7,400 милиона лева. Дружеството трябва да разполага по всяко време с гаранционен капитал, който е равен на една трета от границата на платежоспособност, но не по-малък от 7,400 милиона лева.

(6) Пенсионноосигурителното дружество с право да извършва дейност по чл. 122, ал. 3, е длъжно по всяко време:

1. да поддържа достатъчни по размер технически резерви съгласно изискванията на закона;

2. да инвестира техническите резерви съгласно чл. 192а;

3. да разполага с достатъчно собствени средства, освен техническите резерви и резервите по чл. 193, ал. 8, които да покриват границата на платежоспособност и гаранционния капитал.

(7) Собствените средства на пенсионноосигурителното дружество с право да извършва дейност по чл. 122, ал. 3, намалени с нематериалните активи, трябва да бъдат по всяко време най-малко равни на границата на платежоспособност или на минималния размер на гаранционния капитал, когато той е по-висок от границата на платежоспособност.

(8) Собствените средства на пенсионноосигурителното дружество се състоят от неговите активи, намалени с предвидимите задължения.

(9) Границата на платежоспособност е минималният размер на собствените средства на пенсионноосигурителното дружество с право да извършва дейност по чл. 122, ал. 3, намалени с нематериалните активи, който е необходим за изпълнение на договорните задължения на дружеството в дългосрочен план в съответствие с общия обем на неговата дейност.

(10) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да поддържа най-малко 75 на сто от капиталовата база, съответно собствените си средства, в парични средства по

безсрочни и срочни влогове в банки, които не са в производство по несъстоятелност, и във финансови инструменти по чл. 176, ал. 1, т. 1 - 3.”

2. В ал. 13 думите „наредбата по ал. 10” се заменят с „наредбата по ал. 26”.

3. Създават се алинеи 14 – 26:

„(14) Пенсионноосигурителното дружество не може да разпределя дивиденди в размери и по начин, които биха довели до нарушаване на изискванията на ал. 4-7, 11 и 12.

(15) Когато при осъществявания финансов надзор се установи, че в отчети и справки пенсионноосигурителното дружество е изчислило размера на резервите, които е длъжно да създава съгласно този кодекс, стойността на активите, пасивите, приходите и разходите или други показатели в нарушение на закон или подзаконов нормативен акт, заместник-председателят на комисията може да разпорежи да бъде извършено ново изчисление на всеки от тези показатели.

(16) Когато капиталовата база на пенсионноосигурителното дружество спадне под размера, определен в ал. 4, то уведомява в тридневен срок заместник-председателя на комисията. В 10-дневен срок от спадане на капиталовата база под посочения размер дружеството представя оздравителен план за нейното привеждане в съответствие с изискванията на кодекса и подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане.

(17) Когато собствените средства на пенсионноосигурителното дружество с право да извършва дейност по чл. 122, ал. 3 спаднат под размера на границата на платежоспособност, то е длъжно да изготви план за достигане на платежоспособността и да го представи за одобряване от заместник-председателя на комисията.

(18) Когато собствените средства на пенсионноосигурителното дружество с право да извършва дейност по чл. 122, ал. 3 спаднат под размера на гаранционния капитал, то е длъжно да изготви краткосрочен план за допълнително набиране на собствени средства и да го представи за одобряване от заместник-председателя на комисията.

(19) При настъпване на обстоятелствата по ал. 17 или 18 пенсионноосигурителното дружество е длъжно в тридневен срок да уведоми заместник-председателя на комисията, а в 10-дневен срок от настъпване на тези обстоятелства - да представи съответния план.

(20) Когато обстоятелствата по ал. 16, 17 или 18 са установени от заместник-председателя на комисията, той разпорежда незабавно на пенсионноосигурителното дружество изготвянето на съответния план и определя срок за изготвянето му, който не може да бъде по-дълъг от 10 дни.

(21) В плановете по ал. 16, 17 и 18 се посочва срокът, в който пенсионноосигурителното дружество ще осигури достигане на капиталовата база до размера, определен в ал. 4 или собствените средства за покритие на границата на платежоспособност, съответно на гаранционния капитал. Плановете съдържат също и конкретните мерки и източниците на средствата за привеждането на капитала в съответствие с изискванията на този кодекс и подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане.

(22) Срокът за достигане на капиталовата база до размера, определен в ал. 4, не може да бъде по-дълъг от 3 месеца, срокът за покриване на гаранционния капитал не може да бъде по-дълъг от 6 месеца, а за достигане на границата на платежоспособност - по-дълъг от 12 месеца.

(23) Заместник-председателят на комисията се произнася като одобрява или отказва да одобри плана по ал. 16, 17 или 18 в 14-дневен срок от получаването му. Заместник-председателят на комисията отказва да одобри плана, когато предлаганите мерки не гарантират в достатъчна степен платежоспособността на пенсионноосигурителното дружество, интересите на осигурените лица, пенсионерите и техните наследници.

(24) В периода на изпълнение на плана по ал. 16, 17 или 18 пенсионноосигурителното дружество не може да разпределя дивиденди и следва да отнася пълния размер на печалбата след облагането ѝ с дължимите данъци във фонд "Резервен".

(25) При неодобряване на плана по ал. 16, 17 или 18 или при неизпълнение на одобрен план по ал. 16, 17 или 18 заместник-председателят на комисията предприема действията по чл. 344, ал. 1, т. 5 и/или т. 19.

(26) Комисията определя с наредба:

1. структурата и елементите на капиталовата база и собствените средства на пенсионноосигурителното дружество, както и начините и методите за изчисляването им;
2. границата на платежоспособност и методите, по които тя се изчислява;
3. минималните ликвидни средства на дружеството и управляваните от него фондове;
4. структурата и съдържанието на оздравителния план.”

§ 5. Член 121д се изменя така:

„Изисквания и отговорност на членовете на управителните и контролните органи

Чл. 121д (1) Пенсионноосигурителното дружество гарантира, че членовете на управителния му и надзорния му съвет или на съвета на директорите, другите лица, оправомощени да го управляват или представляват, както и лицата на друга ръководна длъжност в дружеството, във всеки един момент отговарят на следните изисквания:

1. притежават професионална квалификация, знания и опит, адекватни за стабилното и благоразумно управление на дружеството (квалификация) и

2. имат добра репутация и са почтени (надеждност).

(2) Пенсионноосигурителното дружество гарантира, че членовете на управителния му и контролния му органи колективно притежават необходимата квалификация, компетентност, умения и професионален опит във всички относими области на дейността.

(3) Пенсионноосигурителното дружество се ръководи ефективно и се представлява заедно от поне двама изпълнителни директори или от изпълнителен директор и прокурист.

(4) Управителният и контролният орган на пенсионноосигурителното дружество приемат и прилагат правила и процедури, с които да гарантират, че лицата по ал. 1 по всяко време отговарят на изискванията за квалификация и надеждност.

(5) Член на управителния съвет, на съвета на директорите или прокурист на пенсионноосигурителното дружество може да бъде само дееспособно физическо лице, което:

1. има висше образование с придобита образователно-квалификационна степен не по-ниска от "магистър" и притежава подходяща професионална квалификация, необходима за управление на дружеството;

2. притежава професионален опит съгласно ал. 6;

3. не е осъждано за умишлени престъпления от общ характер, както и за престъпления по непредпазливост против собствеността и против стопанството, извършени в Република България или в чужбина;

4. не е лишено от правото да заема материалноотговорна длъжност;

5. през последните три години преди определената от съда начална дата на неплатежоспособността не е било член на управителен или контролен орган или неограничено отговорен съдружник в дружество, за което е открито производство по несъстоятелност, или в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако са останали неудовлетворени кредитори;

6. не се намира в производство за обявяване в несъстоятелност и не е невъзстановен в правата си несъстоятелен длъжник;

7. през последната една година преди акта на съответния компетентен орган не е било член на управителен или контролен орган, неограничено отговорен съдружник или прокурист в дружество, на което е бил отнет лиценз за извършване на дейност, подлежаща на лицензионен режим, освен в случаите, когато лицензът е бил отнет по искане на дружеството, както и ако актът за отнемане на издадения лиценз е бил отменен по надлежния ред;

8. не е било освобождавано от управителен или контролен орган на търговско дружество или като прокурорист въз основа на приложена принудителна административна мярка, освен в случаите, когато актът на компетентния орган е бил отменен по надлежния ред;

9. не е съпруг или роднина по права или по съребрена линия до четвърта степен включително или по сватовство до трета степен включително с друг член на управителен или контролен орган на дружеството и не се намира във фактическо съжителство с такъв член;

10. не е член на управителен или контролен орган на друго пенсионноосигурително дружество;

11. не са му налагани административни наказания през последните три години, за системни нарушения на този кодекс, на другите закони, регламентиращи небанковия финансов сектор, на Закона за кредитните институции и актовете по прилагането им или на съответното законодателство на друга държава членка;

12. въз основа на събраните за него данни може да се направи преценка, че има добра репутация и спазва в професионалната си дейност високи етични стандарти, отговаря на изискванията за благонадеждност и пригодност за стабилно и разумно управление на пенсионноосигурителното дружество и че не е налице конфликт на интереси.

(6) Професионален опит по смисъла на ал. 5, т. 2 е налице, ако лицето е работило общо не по-малко от 5 години:

1. в предприятия от небанковия финансов сектор и/или в банки, при условие че задълженията му са били свързани с:

а) управлението или контрола на предприятието или банката и управляваните от предприятието или банката активи са съизмерими с активите, управлявани от пенсионноосигурителното дружество;

б) с инвестирането на управлявани от предприятието или банката активи, които са съизмерими с активите, управлявани от пенсионноосигурителното дружество.

2. в държавни институции или други публичноправни субекти, чиито основни функции включват управление и контрол на държавни или международни публични финансови активи или управление, контрол и инвестиране на парични средства по фондове, създадени с нормативен акт, при положение че задълженията му са били свързани с основната дейност на тези институции и субекти и управляваните, контролираните или инвестираните от тях активи са съизмерими с активите, управлявани от пенсионноосигурителното дружество;

3. на ръководна длъжност в държавни институции, които осъществяват дейност в сферата на социалното осигуряване и финансите или надзора върху тях.

(7) Член на контролния орган на пенсионноосигурително дружество може да бъде:

1. дееспособно физическо лице, което отговаря на изискванията на ал. 5, т. 1 и т. 3-12, или

2. юридическо лице, което съответно отговаря на изискванията по ал. 5, т. 5 - 8, 10 - 12.

(8) Представителят на юридическо лице – член на контролния орган на пенсионноосигурителното дружество, трябва да отговаря на изискванията по ал. 7, т. 1.

(9) Не може да бъде член на управителен или контролен орган, представител на юридическо лице в контролен орган или прокурорист на пенсионноосигурителното дружество:

1. лице по чл. 123в, ал. 1, с което дружеството има договорни отношения;

2. банка-попечител, с която дружеството е сключило договор за попечителски услуги;

3. лице, свързано с лице по т. 1 или т. 2;

4. съдружник, акционер, член на управителен или контролен орган на лице по т. 1 или т. 2.

(10) Лицата по ал. 5, 7 и 8 след избирането им от компетентния орган на дружеството подлежат на одобряване от комисията преди вписването им в търговския

регистър. За получаване на одобрение те подават заявление по утвърден от заместник-председателя на комисията образец, към което прилагат следните документи:

1. лицата по ал. 5:

а) диплома за висше образование;

б) документи, удостоверяващи професионалния им опит;

в) свидетелство за съдимост или аналогичен документ за чужденец;

г) декларация по образец, утвърден от заместник-председателя на комисията, за обстоятелствата по ал. 5, т. 4 – 11 и ал. 9.

2. лицата по ал. 7, т. 1 и ал. 8:

а) диплома за висше образование;

б) свидетелство за съдимост или аналогичен документ за чужденец;

в) декларация по образец, утвърден от заместник-председателя на комисията, за обстоятелствата по ал. 5, т. 4 – 11 и ал. 9.

3. лицата по ал. 7, т. 2 - декларация по образец, утвърден от заместник-председателя на комисията, за обстоятелствата по ал. 5, т. 5 – 8, 10 и 11 и ал. 9.

(11) Заместник-председателят на комисията може да изисква в определен от него срок, не по-дълъг от един месец:

1. коригиране или допълване на документите по ал. 10 за отстраняване на несъответствия с разпоредбите на този кодекс, актовете по прилагането му или други документи;

2. представянето от заявителя, от компетентните органи в страната и чужбина или от трети лица на документи и/или информация относно заявителя, съответно – относно лицата, които го контролират, членовете на неговите управителни и контролни органи и прокуристите му.

(12) Заместник-председателят на комисията внася в комисията предложение за одобряване или за отказ за одобряване на заявителя по ал. 10 в едномесечен срок от подаване на заявлението, а когато са изискани допълнителни документи или информация от заявителя или други лица или са дадени указания за отстраняване на несъответствия съгласно ал. 11 – в едномесечен срок от представянето им. Ако документите или информацията, изискани от други лица, са представени след тези от заявителя, заместник-председателят на комисията го уведомява за крайния срок за внасяне на предложението. В случаите, когато изисканите допълнителни документи или информация не бъдат представени, заместник-председателят на комисията внася предложението в комисията в едномесечен срок от определения срок за тяхното представяне. Комисията се произнася с мотивирано решение в едномесечен срок от внасяне на предложението.

(13) Комисията отказва да издаде одобрение, ако заявителят по ал. 10:

1. не отговаря на изискванията на този кодекс;

2. с дейността си или с влиянието си върху вземането на решения може да навреди на сигурността на дружеството или на неговите операции;

3. не е внесъл изисканите документи в определения по ал. 11 срок;

4. е представил документи, които съдържат неверни данни.

(14) Комисията отказва да издаде одобрение и в случаите, когато въпреки формалното съответствие на изискванията на ал. 5, т. 1 и 2 прецени, че лицето не притежава достатъчна професионална квалификация и опит, необходими да участва ефективно в управлението на пенсионноосигурителното дружество.

(15) Лице по ал. 5, 7 или 8, което престане да отговаря на предвидените в този член изисквания, е длъжно да уведоми незабавно управителния и контролния орган на дружеството и заместник-председателя на комисията. В този случай лицето няма право да осъществява функциите си и да получава възнаграждение.

(16) Членовете на управителния или на контролния орган на пенсионноосигурителното дружество носят лична имуществена отговорност за причинените от тях вреди при управлението на фонда за допълнително пенсионно осигуряване, които са пряка и непосредствена последица от техните виновни действия или бездействия.

(17) Взетите решения от управителния и контролния орган и сключените сделки в нарушение на ал. 15, изр. второ са действителни, а лицето, извършило нарушението, отговаря пред пенсионноосигурителното дружество и фонда за допълнително пенсионно осигуряване за причинените вреди.”

§ 6. Създава се чл. 121д¹:

„Независими членове

Чл. 121д¹. (1) Най-малко една трета от съвета на директорите или от надзорния съвет на пенсионноосигурителното дружество се състои от независими членове – физически лица.

(2) Независимият член на съвета:

1. трябва да отговаря на изискванията по чл.121д, ал.5;

2. трябва да не бъде:

а) служител в пенсионноосигурителното дружество;

б) лице, което е свързано с пенсионноосигурителното дружество по смисъла на § 1, ал. 2, т. 3, б. „а“ и б. „д“ от допълнителните разпоредби;

в) лице, което е в трайни търговски отношения с пенсионноосигурителното дружество;

г) член на управителен или контролен орган, прокурист или служител на лице по б. „б“ или б. „в“;

д) свързано лице с друг член на управителен или контролен орган на пенсионноосигурителното дружество.

(3) За независимите членове се прилагат съответно чл. 121д, ал. 1, ал. 2, ал. 4, ал. 6, ал. 9 – 14 и ал.16 и 17.

(4) Кандидатите за независими членове удостоверяват изискванията по ал. 2, т. 1 с документите по чл.121д, ал.10, т. 1, а липсата на обстоятелствата по ал. 2, т.2 - с декларация.

(5) Независим член, който престане да отговаря на изискванията по ал.2, е длъжен да уведоми незабавно съответния орган на пенсионноосигурителното дружество и заместник-председателя на комисията. В този случай лицето няма право да осъществява функциите си и да получава възнаграждение.”

§ 7. Член 121е се изменя така:

„Управление и представителство на пенсионноосигурителното дружество

Чл. 121е. (1) Поне едно от лицата, които управляват и представляват пенсионноосигурителното дружество, трябва да владее български език.

(2) Професионалният опит по чл. 121д, ал. 6, т. 1 – 3 на лицата, които управляват и представляват пенсионноосигурителното дружество, трябва да е придобит на ръководна длъжност в съответното предприятие или институция.

(3) Лицата, които управляват и представляват пенсионноосигурителното дружество, нямат право да заемат друга платена длъжност, освен като сътрудници в научни институти или преподаватели във висши училища. Те трябва да управляват дружеството като присъстват лично на неговия адрес на управление.

(4) Членовете на управителните и контролни органи на пенсионноосигурителното дружество и неговите прокуристи са длъжни да:

1. изпълняват задълженията си компетентно, добросъвестно и благоразумно, в интерес на осигурените лица и пенсионерите;

2. предпочитат интересите на осигурените лица и пенсионерите в управляваните от дружеството пенсионни фондове пред своя собствен интерес и интереса на дружеството;

3. съблюдават в действията си приложимото законодателство и приетите от дружеството актове, правила и процедури;

4. избягват конфликти на интереси, а ако такива възникнат - да ги разкриват писмено, своевременно и пълно пред съответния орган на дружеството, да не участват във

вземането на решения, както и да не оказват влияние върху вземането на решения, свързани със съответния случай;

5. спазват конфиденциалност относно непубличната информация, свързана с дейността по допълнително пенсионно осигуряване, осигурените лица и пенсионерите, включително и след като престанат да бъдат членове на съответните органи;

6. приемат и осигурят прилагането в дейността на дружеството на необходимата организация и правила, с които да се гарантира спазването от дружеството на:

а) този кодекс и подзаконовите актове по неговото прилагане;

б) непосредствено приложимото законодателство на Европейския съюз в областта на допълнителното пенсионно осигуряване и надзора върху него и на актовете на компетентните органи на Европейския съюз по неговото прилагане;

в) вътрешните актове на пенсионноосигурителното дружество.

7. се отнасят справедливо, обективно и безпристрастно към всички управлявани пенсионни фондове и към всички осигурени лица и пенсионери;

8. следят за ефикасността и ефективността на резултатите от дейността по допълнително пенсионно осигуряване, включително и чрез оценка на действията и резултатите от дейността на осигурителните посредници и другите лица, с които са сключени договори за осъществяване на определени дейности;

9. не възпрепятстват осигурителния надзор.

(5) Пенсионноосигурителното дружество не може да сключва сделки с членовете на своите управителни и контролни органи и свързаните с тях лица, освен в качеството им на членове на съответния орган, на акционери на пенсионноосигурителното дружество, на осигурени лица в управляваните от него фондове или на пенсионери.”

§ 8. Член 121ж се изменя така:

„Изисквания към акционерите

Чл. 121ж. (1) Всяко лице, което самостоятелно или в съгласие с друго лице пряко или непряко притежава квалифицирано участие в капитала на пенсионноосигурителното дружество, трябва:

1. да отговаря на изискванията по чл. 121д, ал. 5, т. 3 - 8 и т. 10 и 11, когато е физическо лице;

2. да отговаря съответно на изискванията по чл. 121д, ал. 5, т. 5 – 8 и т. 10 и 11, когато е юридическо лице;

3. да е осъществявало дейност поне 3 години към момента на подаване на заявлението по ал. 4, когато е юридическо лице;

4. да няма просрочени задължения към държавата и общините;

5. да е финансово стабилно;

6. по отношение на него да не са налице данни, въз основа на които може да се направи обосновано предположение, че във връзка с придобиването е извършено, се извършва или е имало опит за извършване на изпиране на пари по смисъла на Закона за мерките срещу изпирането на пари или за финансиране на тероризъм по смисъла на Закона за мерките срещу финансирането на тероризма, или че осъществяването на заявеното придобиване би увеличило риска от това;

7. да притежава добра репутация.

(2) Изискванията по ал. 1, т. 1 се прилагат и за физическите лица – членове на управителните и контролни органи на юридическо лице по ал. 1, както и за физическите лица, които представляват юридическо лице по ал. 1.

(3) Всяко лице, което възнамерява самостоятелно или в съгласие с друго лице, пряко или непряко да придобие квалифицирано участие в капитала на пенсионноосигурителното дружество или да увеличи участието си в него, в резултат на което то ще стане квалифицирано или ще достигне или надхвърли праговете от 20, 33 или 50 на сто от

капитала, трябва да поиска предварително разрешение от заместник-председателя на комисията.

(4) За получаване на разрешение по ал. 3 лицето подава заявление по образец, утвърден от заместник-председателя на комисията, към което прилага документите по чл. 122а, ал. 2.

(5) Когато след придобиването на квалифицираното участие ще последва промяна в контрола над пенсионноосигурителното дружество, заявителят представя и план за дейността, включващ:

а) основните цели на придобиването и начините за тяхното постигане (обосновка на придобиването, средносрочни финансови цели, съществените обстоятелства по включване на пенсионноосигурителното дружество в груповата структура на заявителя, в т.ч. описание на политиката, която ще ръководи вътрешногруповите отношения);

б) описание на въздействието на придобиването върху управлението на пенсионноосигурителното дружество и неговата структура, включително на промените, които се предвиждат по отношение на вътрешните документи, политики и процедури.

(6) Заместник-председателят на комисията може да изисква в определен от него срок, не по-дълъг от един месец:

1. коригиране или допълване на документите по ал. 4 и 5 за отстраняване на несъответствия с разпоредбите на този кодекс, актовете по прилагането му или други документи;

2. представянето от заявителя, от компетентните органи в страната и чужбина и от трети лица на документи и/или информация относно заявителя, лицата, които го контролират, членовете на неговите управителни и контролни органи и прокуристите му.

(7) Заместник-председателят на комисията дава или отказва да даде разрешение по ал. 3 в едномесечен срок от подаване на заявлението, а когато са изискани допълнителни документи и/или информация от заявителя или от други лица или са дадени указания за отстраняване на несъответствия съгласно ал. 6 – в едномесечен срок от представянето им. Ако документите или информацията, изискани от други лица, са представени след тези от заявителя, заместник-председателят на комисията го уведомява за крайния срок, в който следва да се произнесе. В случаите, когато изискваните допълнителни документи или информация не бъдат представени, заместник-председателят на комисията се произнася в едномесечен срок от изтичане на определения срок за тяхното представяне.

(8) Заместник-председателят на комисията отказва издаването на разрешение по ал. 3, когато:

1. заявителят или лице, което го контролира, не отговаря на изискванията на този кодекс;

2. заявителят не представи необходимите документи или те не отговарят на изискванията на този кодекс и актовете по прилагането му;

3. представените документи съдържат неверни данни;

4. размерът на капитала на заявителя, притежаваното от него имущество и/или развиваната от него дейност по своя мащаб и финансови резултати не съответства на заявеното за придобиване участие;

5. произходът на средствата, с които заявителят ще придобие пряко или непряко участие в капитала на пенсионноосигурителното дружество, не е доказан или те са получени в резултат на престъпна или друга незаконна дейност;

6. изискванията или трудностите при прилагането на отделни нормативни или административни актове на трета държава, регулиращи заявителя или други свързани с него лица, могат да възпрепятстват упражняването на ефективен надзор;

7. с дейността си или с влиянието си върху вземането на решения заявителят може да навреди на сигурността на дружеството или на неговите операции.

(9) Заместник-председателят на комисията може да откаже издаване на разрешение, ако не може да идентифицира действителните собственици, които притежават пряко или непряко 5 и над 5 на сто от правата на глас в общото събрание или от капитала на заявителя.

(10) При издаване на разрешение заместник-председателят на комисията може да определи срок, в който да бъде извършено придобиването, след изтичането на който издаденото разрешение се обезсилва. По искане на заявителя този срок може да бъде удължен, ако основателни причини налагат това.

(11) Сделка, извършена без предварително разрешение по ал. 3 или след изтичане на срока по ал. 10, е нищожна. Заместник-председателят на комисията може да предяви иск за прогласяване на нищожността на сделката.

(12) В случаите когато се изисква разрешение по ал. 3, „Централен депозитар“ АД извършва съответните вписвания във връзка с придобиването на акциите на пенсионноосигурителното дружество само след представяне на издаденото разрешение.“

§ 9. Създава се чл. 121з:

„Уведомяване

Чл. 121з. (1) Централният депозитар уведомява заместник-председателя на комисията за името/наименованието, адреса и размера на притежаваното акционерно участие на всяко лице, което придобива 1 и над 1 на сто от акциите на пенсионноосигурителното дружество, или увеличава участието си в капитала на дружеството, така че то достига или надхвърля този праг, в 7-дневен срок от вписването на придобиването.

(2) Всяко лице, получило разрешение по чл. 121ж, ал. 3, е длъжно да уведоми заместник-председателя на комисията в 7-дневен срок от придобиването на участието в капитала на пенсионноосигурителното дружество.

(3) Всяко лице, притежаващо самостоятелно или в съгласие с друго лице, пряко или непряко квалифицирано участие в капитала на пенсионноосигурителното дружество, което намали своето участие или го увеличи, без за това да е необходимо разрешение по чл. 121ж, ал. 3, е длъжно да уведоми заместник-председателя на комисията в 7-дневен срок от промяната.

(4) При промяна в действителните собственици, които притежават 5 и над 5 на сто от капитала на пенсионноосигурителното дружество, дружеството представя пред заместник-председателя на комисията декларация по утвърден от него образец за това обстоятелство в 14-дневен срок от промяната.”

§ 10. В чл. 122 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) Пенсионната лицензия дава право за управление на средствата, натрупани от осигурителни вноски, за извършване на еднократни и разсрочени плащания и за изплащане на срочни пенсии с променлив размер от фондовете за допълнително пенсионно осигуряване.”

2. Създава се ал. 3:

„(3) Освен извършване на дейностите по ал. 2 обхватът на пенсионната лицензия може да включва изплащане на пожизнени пенсии и срочни пенсии с гарантиран размер и управление на професионална схема на чуждестранно предприятие-осигурител, предвиждаща покриване на биометрични рискове или гарантиране на минимално ниво на доходност и/или размер на пенсиите.”

3. Досегашната ал. 2 става ал. 4.

§ 11. Член 122а се изменя така:

„Необходими документи за получаване на пенсионна лицензия

Чл. 122а. (1) За получаване на лицензия за извършване на дейност по допълнително пенсионно осигуряване дружеството подава до комисията писмено заявление по образец, утвърден от заместник-председателя на комисията, към което прилага:

1. протокола от учредителното събрание;

2. устава, приет на учредителното събрание;
3. решението на надзорния съвет за избор на управителен съвет и решението на съответния управителен орган за начина, по който ще се представлява дружеството, и за лицата, които ще го представляват;
4. правилници за работата на управителния и надзорния съвет или правилник за работата на съвета на директорите;
5. управленска и организационна структура на пенсионноосигурителното дружество;
6. бизнесплан за дейността на пенсионноосигурителното дружество за тригодишен период, съдържащ и информация за фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, които то предвижда да учреди;
7. документите по чл. 123е, ал. 4, т. 6, б. „а”-„и”, т. 7 и т. 8;
8. удостоверение от местна банка за изцяло внесен минимално изискуем капитал съгласно чл. 121в, ал. 4, съответно ал. 5;
9. документите по чл. 121д, ал. 10 и доказателства, включително декларации, че са изпълнени изискванията на чл. 121е, ал. 1 - 3;
10. списък на акционерите с техните ЕГН, единен идентификационен код или други аналогични данни за чуждестранните лица и размера на акционерното им участие, както и:
  - а) протоколи с решенията на управителните органи на акционерите – юридически лица за участие в учредяването на акционерното дружество, което кандидатства за получаване на пенсионна лицензия;
  - б) удостоверения за актуално правно състояние – за юридическите лица, регистрирани в чужбина;
  - в) документ от компетентен орган, с който се удостоверява, че върху дейността на юридическо лице по чл. 121б, ал. 1, т. 4 се осъществява специализиран финансов надзор и се посочва обхвата му;
  - г) декларации относно обстоятелствата по чл. 121б, ал. 2.
11. данни за информационната система на дружеството;
12. проект на договор с банка-попечител;
13. общите условия на дружеството за изплащане на пенсии и образците на пенсионни договори;
14. актюерски разчети за предлаганите пенсионни схеми;
15. имената и личните данни на актюера, протокол с решение на общото събрание на акционерите за избора му и декларация относно обстоятелствата по чл. 122к, ал. 1, т. 1 – 4 по утвърден от заместник-председателя на комисията образец;
16. документ за платена такса;

(2) Всяко лице, което самостоятелно или в съгласие с други лица пряко или непряко притежава квалифицирано участие в капитала на пенсионноосигурителното дружество или може да упражнява контрол над дружеството, представя:

1. декларация по утвърден от заместник-председателя на комисията образец относно действителните собственици, които притежават пряко или непряко 5 и над 5 на сто от правата на глас в общото събрание или от капитала му, и произхода на средствата, от които са направени вноските срещу записани акции, и че те не са заемни;
2. декларация, че няма просрочени задължения към държавата и общините;
3. удостоверения за установените и платените данъчни и осигурителни задължения за последните три години;
4. декларация по утвърден от заместник-председателя на комисията образец, удостоверяваща, че са спазени изискванията на чл. 121ж, ал. 1, т. 1, съответно т. 2;
5. декларация по утвърден от заместник-председателя на комисията образец за наличието и естеството на финансови или всякакви други интереси или връзки на лицето или на членовете на управителните и контролните му органи, когато е юридическо лице, спрямо други акционери на пенсионноосигурителното дружество и/или членове на неговите управителни и контролни органи, както и за наличието или липсата на писмени или мълчаливи споразумения с друг/и акционер/и на пенсионноосигурителното дружество и/или

с други лица във връзка с придобиването на квалифицираното участие, като към декларацията се прилагат текстовете на споразуменията, ако такива са налични;

6. годишни финансови отчети за последните три години, след извършен одит, ако такъв е задължителен, както и финансов отчет за последното тримесечие, предхождащо подаването на заявлението, които задължително включват отчет за финансовото състояние, отчет за всеобхватния доход, отчет за промените в собствения капитал, отчет за паричните потоци и пояснителни приложения;

7. информация за групата, към която принадлежи юридическото лице, за предприятията в групата, които подлежат на финансов надзор и за компетентните институции, които осъществяват надзора върху тях;

8. информация за кредитния рейтинг на заявителя и на търговските дружества, контролирани от него, както и на групата, от която той е част, когато такива рейтинги са присъдени;

9. справка за професионалната квалификация и опита на физическото лице или на членовете на управителния орган на юридическото лице, както и описание на дейността на юридическото лице до датата на подаване на заявлението;

10. устав или други аналогични учредителни документи.

(3) Заместник-председателят на комисията може да изисква в определен от него срок, не по-дълъг от един месец:

1. коригиране или допълване на документите по ал. 1 и 2 за отстраняване на несъответствия с разпоредбите на този кодекс, актовете по прилагането му или други документи;

2. представянето от заявителя, от компетентните органи в страната и чужбина и от трети лица на документи и информация относно заявителя, лицата по ал. 2, членовете на управителните и контролните им органи и прокуристите им.

(4) След получаване на пенсионна лицензия дружеството уведомява заместник-председателя на комисията при всяка промяна на документите или обстоятелствата по ал. 1 в 7-дневен срок от вписването или от вземането на решението, доколкото в този кодекс не е предвидено друго.

(5) Комисията може да определи с наредба изисквания към документите по ал. 1, т. 6, 11, 13 и 14.”

§ 12. В чл. 122б се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „по чл. 122а” се заменят с „по чл. 122а, ал. 1 и 2”.

2. Алинея 2 се изменя така:

„В случаите, когато заместник-председателят на комисията е изискал допълнителни документи и/или информация от заявителя или от други лица или е дал указания за отстраняване на несъответствия съгласно чл.122а, ал.3, предложението по ал. 1 се внася в едномесечен срок от получаването на документите и/или информацията. Ако документите или информацията, изискани от други лица, са представени след тези от заявителя, заместник-председателят на комисията го уведомява за крайния срок за внасяне на предложението. В случаите, когато изисканите допълнителни документи или информация не бъдат представени, заместник-председателят на комисията внася предложението в комисията в едномесечен срок от изтичане на определения срок за тяхното представяне.”

3. В ал. 3 се създава второ изречение: „В решението за издаване на пенсионна лицензия изрично се посочва нейният обхват.”.

§ 13. Член 122в се изменя така:

„Основания за отказ

Чл. 122в. (1) Комисията отказва издаването на пенсионна лицензия, когато:

1. не са представени необходимите документи или те не отговарят на изискванията на този кодекс, или не са отстранени несъответствията в случаите по чл. 122а, ал. 3;

2. внесенят капитал е под установения минимум по чл. 121в, ал. 4, съответно ал. 5;
  3. някой от членовете на управителните и контролните органи, прокуристите или лицата по чл. 122а, ал. 2, не отговаря на предвидените в този кодекс изисквания , или ако с дейността си или с влиянието си върху вземането на решения може да навреди на сигурността на дружеството или на неговите операции;
  4. са представени документи, които съдържат неверни сведения или данни;
  5. дейността, която заявителят възнамерява да извършва, не осигурява необходимата му надеждност и финансова стабилност;
  6. размерът на притежаваното имущество на лицата, записали 10 и над 10 на сто от капитала, и/или развиваната от тях дейност по своя мащаб и финансови резултати не съответстват на заявеното за придобиване акционерно участие в заявителя и създават съмнение относно надеждността и пригодността на тези лица при необходимост да окажат капиталова подкрепа на заявителя;
  7. произходът на средствата, с които лицата, записали 10 и над 10 на сто от капитала, са направили вноски, не е доказан или тези средства са получени в резултат на престъпна или друга незаконна дейност;
  8. поради свързаност между заявителя и други лица могат да възникнат съществени затруднения за упражняването на ефективен надзор;
  9. изискванията или трудностите при прилагането на отделни нормативни или административни актове на трета държава, регулиращи едно или повече юридически или физически лица, с които заявителят има тесни връзки, ще възпрепятстват ефективното упражняване на надзора на комисията;
  10. не са спазени други изисквания на този кодекс или на актовете по прилагането му.
- (2) Комисията може да откаже издаването на пенсионна лицензия, ако не могат да се идентифицират действителните собственици , които притежават пряко или непряко 5 и над 5 на сто от правата на глас в общото събрание или от капитала на лице по чл. 122а, ал. 2.”

§ 14. Създава се чл. 122в¹:

„Разширяване на обхвата на пенсионната лицензия

Чл. 122в¹. (1) Пенсионноосигурителното дружество може да поиска разширяване на обхвата на пенсионната му лицензия по чл. 122, ал. 2 с дейностите по чл. 122, ал. 3, като подаде до комисията заявление по образец. Към заявлението се прилага протокол с решение на общото събрание на акционерите за разширяване на обхвата на пенсионната лицензия, както и документите по чл. 122а, ал. 1, т. 2, 5, 6, 8, 11, 13, 14 и 16.

(2) В двумесечен срок от получаване на документите по ал. 1 заместник-председателят на комисията внася в комисията предложение по подаденото заявление за разширяване на обхвата на пенсионната лицензия.

(3) Заместник-председателят на комисията може да изисква в определен от него срок, не по-дълъг от един месец:

1. коригиране или допълване на документите по ал. 1 за отстраняване на несъответствия с разпоредбите на този кодекс, актовете по прилагането му или други документи;

2. представянето от заявителя, от компетентните органи в страната и чужбина и от трети лица на документи и информация относно заявителя, лицата, които го контролират, членовете на управителните и контролните им органи и прокуристите им.

(4) В случаите, когато заместник-председателят на комисията е поискал допълнителни документи и/или информация от заявителя или от други лица или е дал указания за отстраняване на несъответствия съгласно ал.3, предложението по ал. 2 се внася в едномесечен срок от получаването на документите и/или информацията. Ако документите или информацията, изискани от други лица, са представени след тези от заявителя, заместник-председателят на комисията го уведомява за крайния срок за внасяне на

предложението. В случаите, когато изисканите допълнителни документи или информация не бъдат представени, заместник-председателят на комисията внася предложението в комисията в едномесечен срок от изтичане на определения срок за тяхното представяне.

(5) Комисията се произнася с мотивирано решение в едномесечен срок от внасяне на предложението по ал. 2. В решението за разширяване на пенсионната лицензия изрично се посочва нейният обхват.

(6) Комисията отказва разширяване на обхвата на пенсионната лицензия, когато:

1. не са спазени изискванията към финансовото състояние на заявителя, предвидени в чл. 121в;

2. не са внесени необходимите документи или те не отговарят на изискванията на този кодекс или актовете по прилагането му;

3. са представени документи, които съдържат неверни сведения или данни;

4. не са отстранени несъответствията в случаите по ал.3;

5. не са изпълнени други изисквания на този кодекс или актовете по прилагането му.

(7) Комисията уведомява писмено заявителя за решението в 7-дневен срок от издаването му.

(8) В случай на отказ заявителят може да направи ново искане за разширяване на обхвата на пенсионната лицензия не по-рано от 6 месеца от датата на отказа.

(9) Решението на комисията по ал. 5 се обнародва в "Държавен вестник".

§ 15. В чл. 122е се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава т. 8:

„8. осъществява дейност по чл. 122, ал. 3 извън обхвата на издадената му пенсионна лицензия.”

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Извън случаите по ал. 1 заместник-председателят на комисията може да направи предложение за отнемане на лицензията на пенсионноосигурително дружество, когато:

1. са нарушени изискванията на чл. 121д или 121ж;

2. дружеството е възпрепятствало упражняването на надзора и/или не е изпълнило наложена му принудителна административна мярка;

3. дружеството не изпълнява задълженията си към осигурените лица, пенсионерите или лицата, на които изплаща еднократно или разсрочено средства ;

4. не се спазва доброволността при избор на фонд за допълнително пенсионно осигуряване;

5. дружеството е сключило сделки, които засягат финансовата му стабилност или стабилността на управляваните фондове за допълнително пенсионно осигуряване, с което застрашава интересите на осигурените лица и пенсионерите;

6. дружеството е извършило грубо нарушение или системни нарушения на разпоредбите на този кодекс и актовете по прилагането му;

7. дружеството е представило неверни данни относно собствения капитал (капиталовата база), минималните ликвидни средства или техническите резерви.”

§ 16. В чл. 122з след думите „и се публикува” се добавя „на страницата на комисията в интернет и”.

§ 17. В чл. 122и се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3 думите „или по Закона за здравното осигуряване” се заличават.

2. В ал. 5 думите „или на Закона за здравното осигуряване” се заличават.

§ 18. В чл. 123 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в т.1 думите „по чл. 169, ал. 1, т. 2” се заменат с „по чл. 213, ал. 4 ”;

б) в т.3 думите „пенсионните резерви за изплащане на пожизнени пенсии от съответния фонд” се заменят с „техническите резерви”.

2. В ал. 2 думите „Заместник-председателят на комисията определя” се заменят с „Комисията определя с наредба”.

§ 19. В чл. 123а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2:

а) в т.1 думите „получила разрешение да извършва” се заменят с „с право да извършва”.

б) Точка 2 се изменя така:

„2. чийто лиценз включва извършване на дейностите по чл. 2, ал. 2, т. 9 от Закона за кредитните институции;”

в) в т.5 думите „по чл. 65, ал. 2, т. 11 и 14 от Закона за банките или” се заличават.

2. В ал. 4 се създава т. 7:

„7. всеки работен ден проверява извършената от пенсионносигурителното дружество оценка на активите и пасивите на фонда за допълнително пенсионно осигуряване, стойността на нетните му активи и стойността на един дял за съответния ден и ги потвърждава преди дружеството да изпрати информацията за тях в комисията.”

3. Алинеи 7 – 9 се изменят така:

„(7) Банката-попечител не изпълнява нареждане по ал. 6, ако то противоречи на този кодекс и подзаконовите актове по прилагането му, на правилника за организацията и дейността на фонда за допълнително пенсионно осигуряване и неговата инвестиционна политика, на устава или други относими вътрешни документи на пенсионноосигурителното дружество.

(8) Банката-попечител изпраща на заместник-председателя на комисията в края на всеки работен ден информация за постъпилите и изплатените парични средства, сключените сделки, активите на фонда за допълнително пенсионно осигуряване и потвърдените от нея данни по ал. 2, т. 7.

(9) Банката-попечител при изпълнение на правомощията си уведомява незабавно заместник-председателя на комисията за всяко констатирано нарушение на този кодекс и подзаконовите актове по прилагането му от страна на пенсионноосигурителното дружество, както и за всяко негово действие или бездействие, което застрашава интересите на осигурените лица. При поискване банката-попечител предоставя на заместник-председателя на комисията цялата информация, с която разполага във връзка с изпълнението на попечителските си задължения.”

4. Създава се ал. 10:

„(10) Банката-попечител отговаря пред пенсионноосигурителното дружество, пред фонда за допълнително пенсионно осигуряване и пред осигурените в него лица за всички претърпени загуби и пропуснати ползи, вследствие неизпълнение на попечителските й задължения, включително от непълно, неточно и несвоевременно изпълнение, когато то се дължи на причини, за които банката-попечител е отговорна.”

§ 20. В чл. 123б се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „от датата на сключването му” се поставя запетая и се добавя „съответно – изменението му”.

2. В ал. 8 думите „изпълнението на задълженията за съхраняването на активите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване без прекъсване” се заменят с „изпълнението на попечителските задължения без прекъсване”.

3. В ал. 10 се създава второ изречение: „След откриване на производството по несъстоятелност квесторът, временният синдик или синдикът на банката-попечител е длъжен, в срок не по-късно от 5 работни дни от датата на подписването на договора за попечителски услуги между пенсионноосигурителното дружество и новата банка-попечител,

да извърши действията по ал. 6 съгласно дадените от пенсионноосигурителното дружество инструкции и нареждания.”

§ 21. В чл. 123в се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Пенсионноосигурителното дружество сключва договор с инвестиционен посредник след одобрение от управителния орган на дружеството.”

2. Алинея 3 се отменя.

§ 22. Член 123г се изменя така:

„Договор с осигурителен посредник

Чл. 123г. (1) Пенсионноосигурителното дружество може да сключва договори с осигурителни посредници физически или юридически лица. Осигурителните посредници - физически лица не могат да упълномощават други лица за осъществяваната от тях дейност по осигурително посредничество.

(2) Осигурителният посредник и пенсионноосигурителното дружество не могат да сключат договор, ако посредникът вече има сключен договор с друго пенсионноосигурително дружество. Осигурителният посредник - юридическо лице не може да упълномощава лице, което е упълномощено от друг осигурителен посредник- юридическо лице за същата дейност.

(3) Работодателят не може да бъде осигурителен посредник на пенсионноосигурително дружество по отношение на своите работници и служители.

(4) Осигурителните посредници – физически лица и лицата, упълномощени от осигурителни посредници – юридически лица имат право от името и за сметка на пенсионноосигурителното дружество да сключват осигурителни договори, да посредничат при сключването на осигурителни и пенсионни договори и договори за разсрочено изплащане на средства, както и да приемат индивидуални заявления за допълнително пенсионно осигуряване, за възобновяване на осигуряването в универсален пенсионен фонд, за промяна на участие и за прехвърляне на средства, както и други заявления и молби от осигурените лица, пенсионерите и други правоимащи лица. Те не могат да събират осигурителни вноски и да извършват плащания на осигурени лица, пенсионери и други правоимащи лица.

(5) Осигурителните посредници – физически и юридически лица, както и лицата, упълномощени от осигурителни посредници – юридически лица, се вписват във водения от комисията регистър по чл. 30, ал. 1, т. 14 от Закона за Комисията за финансов надзор.

(6) Осигурителните посредници – физически лица и лицата, упълномощени от осигурителни посредници – юридически лица, трябва да:

1. имат не по-ниско от средно образование;

2. не са осъждани за умишлени престъпления от общ характер;

3. не са били наказвани административно през последните три години за груби или системни нарушения на този кодекс или на актовете по прилагането му;

4. не са лишени от право да:

а) заемат материалноотговорна длъжност;

б) упражняват определена професия или дейност в областта на финансите, застраховането или осигуряването.

5. са преминали успешно курс на обучение по допълнително пенсионно осигуряване, организиран от съответното пенсионноосигурително дружество.

(7) Лицата, които управляват и представляват осигурителните посредници - юридически лица, трябва да отговарят на изискванията на ал. 6, т.1 – 4.

(8) При осъществяване на дейността си осигурителният посредник – физическо лице и лицето, упълномощено от осигурителен посредник – юридическо лице, трябва:

1. да се легитимира с документа по ал. 13 и да предостави на съответното лице данни за контакт;

2. да спазва принципа за свобода на избор на фонд;

3. да оказва съдействие на лицето, подаващо заявление за допълнително пенсионно осигуряване или заявление за промяна на участие и за прехвърляне средства от един в друг фонд за допълнително пенсионно осигуряване и да следи да не се допусне увреждане на интересите му;

4. да разяснява на лицата добросъвестно и с дължимата грижа правата и задълженията им по осигурителните договори, да им предоставя вярна и точна информация за съответното пенсионноосигурително дружество и управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване и да не дава обещания или да прави предположения относно бъдещата доходност от инвестиране на средствата на съответния фонд;

5. да опазва личните данни на осигурените лица, като не използва получената информация за цели, които не са свързани с упражняване на правата и изпълнение на задълженията по договора за осигурително посредничество;

6. да опазва търговската тайна и търговския престиж на пенсионноосигурителното дружество, с което е сключило договор за посредническа дейност и да не предоставя неверни, непълни или подвеждащи сведения за други пенсионноосигурителни дружества.

(9) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да осигури обучение на физическите лица, с които ще сключи договор за дейност по осигурително посредничество, както и на лицата, които осигурителните посредници-юридически лица възнамеряват да упълномощат за осъществяване на дейността по осигурително посредничество. След приключване на обучението пенсионноосигурителното дружество провежда писмен изпит за проверка на знанията на тези лица и на способността им за самостоятелна работа.

(10) Пенсионноосигурителното дружество уведомява заместник-председателя на комисията за предвидената дата на изпита и условията за провеждането му, включително за тематичния му обхват, реда за провеждането му и правилата за оценяване, поне 7 дни преди датата на изпита. Заместник-председателят на комисията може да определи един или повече служители на комисията, които присъстват при провеждането на изпита и съставят доклад за съответствието му с представените от дружеството документи. Служителите на комисията имат право на достъп до всички документи, свързани с изпита, лицата, които го полагат и неговото провеждане.

(11) Пенсионноосигурителното дружество сключва договор с осигурителен посредник, съответно – дава съгласие за упълномощаване на лице за извършване на дейност по осигурително посредничество, след като установи, че са изпълнени изискванията на ал. 6, съответно – на ал. 7.

(12) Пенсионноосигурителното дружество уведомява комисията за сключването на всеки договор с осигурителен посредник, както и за упълномощаването на физическо лице от осигурителен посредник - юридическо лице в 7-дневен срок.

(13) Пенсионноосигурителното дружество снабдява всеки осигурителен посредник, съответно лицата, упълномощени от осигурителни посредници - юридически лица, с документ, който ги легитимира при упражняване на дейността им. Образецът на документа се утвърждава от заместник-председателя на комисията.

(14) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да упражнява контрол за съответствието на осигурителните посредници и упълномощените от тях лица с изискванията на този кодекс, да извършва редовни проверки за законосъобразното упражняване на дейността им в рамките на сключения с тях договор, съответно на упълномощаването им, както и да създаде необходимата организация за предварително и последващо обучение и инструктаж.

(15) Пенсионноосигурителното дружество отговаря за действията на осигурителните посредници и на лицата, упълномощени от осигурителните посредници – юридически лица, като за свои действия.

(16) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да прекрати договора си с осигурителния посредник, когато установи, че:

1. пред него са представени неверни данни или документи за удостоверяване на съответствието с ал. 6 или 7;

2. осигурителният посредник е престанал да отговаря на изискванията на ал. 6, съответно - ал. 7;

3. упълномощеното лице е престанало да отговаря на изискванията на ал. 6 и осигурителният посредник - юридическо лице не оттегли упълномощаването в 3-дневен срок от уведомяването;

(17) Пенсионноосигурителното дружество уведомява комисията за всяко прекратяване на договор за осигурително посредничество и за всяко оттегляне на упълномощаване на физическо лице, упълномощено от осигурителен посредник – юридическо лице, в 7-дневен срок.

(18) Когато осигурителният посредник или упълномощеното лице извърши нарушение на ал. 8, т. 2, 4, 5 или 6 или други груби или системни нарушения на този кодекс или на актовете по прилагането му, заместник-председателят на комисията задължава пенсионноосигурителното дружество да прекрати договора си с осигурителния посредник - физическо лице, съответно - с осигурителния посредник - юридическо лице, когато упълномощаването не бъде оттеглено. Същата мярка се прилага и в случаите на нарушение на ал. 2.”

§ 23. Член 123е се изменя така:

„Система за управление

Чл. 123е. (1) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да разполага с ефективна система за управление, която осигурява надеждно и благоразумно управление на дейността по допълнително пенсионно осигуряване.

(2) Системата за управление трябва да съответства на естеството, обема и сложността на дейността на пенсионноосигурителното дружество и да включва адекватна и прозрачна организационна структура с ясно разпределение и подходящо разделение на отговорностите и ефективност при предаването на информация.

(3) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да извършва преглед на системата си за управление и да внася промени в нея, когато това е необходимо за постигане на целите по ал. 1.

(4) Управителният орган на пенсионноосигурителното дружество приема:

1. управленска и организационна структура на пенсионноосигурителното дружество, определяща включително:

а) дейността на отделните организационни единици;

б) ръководните длъжности извън длъжностите по чл. 121д, ал. 5, както и техните функции и правомощия;

в) разпределението на функциите и правомощията между изпълнителните директори, както и разпределението на функциите между членовете на управителния орган;

2. бизнес план за дейността на пенсионноосигурителното дружество за срок три години, който актуализира ежегодно в срок до 31 март всяка година;

3. правилник за организацията и дейността на всеки управляван фонд за допълнително пенсионно осигуряване;

4. инвестиционна политика на всеки управляван пенсионен фонд;

5. общи условия на пенсионноосигурителното дружество за изплащане на пенсии;

б. правила за:

а) управлението на рисковете, свързани с дейността на пенсионноосигурителното дружество;

б) вътрешния контрол;

- в) оперативния контрол, включително правила и процедури за изпълнение и отчитане дейността на отделните организационни звена;
- г) вътрешния одит;
- д) публичното оповестяване на информация и предоставянето на информация на надзорния орган и на осигурените лица;
- е) личните сделки;
- ж) установяването и предотвратяването на конфликт на интереси;
- з) работата с осигурителните посредници и другите лица, с които са сключени договори за осъществяване на определени дейности;
- и) оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване;
- к) други дейности по преценка на управителния орган или когато това е предвидено в този кодекс, в закон или в друг нормативен акт;

7. политика за възнагражденията на лицата, които работят за пенсионноосигурителното дружество;

8. счетоводна политика на пенсионноосигурителното дружество и управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване.

(5) Освен ако в този кодекс е предвидено друго, управителният орган преразглежда най-малко веднъж годишно документите по ал. 4, внася изменения или допълнения в тях, когато това е необходимо, и представя пред общото събрание на акционерите годишен отчет за дейността по прилагането им. Пенсионноосигурителното дружество представя отчета в комисията в 7-дневен срок от разглеждането му от общото събрание.

(6) Пенсионноосигурителното дружество предприема разумни мерки, които да гарантират непрекъснатост и регулярност при извършване на дейността му, в това число като разработва планове за действия при извънредни ситуации. За тази цел пенсионноосигурителното дружество се ползва от подходящи и съответстващи на обема, характера и сложността на дейността му системи, ресурси и процедури.

(7) В рамките на системата за управление пенсионноосигурителното дружество създава:

- 1. функция по управление на риска;
- 2. функция за вътрешен контрол;
- 3. функция по вътрешен одит;
- 4. други функции, предвидени в този кодекс и такива в зависимост от преценката на управителните и контролните органи на дружеството.

(8) Функция по смисъла на ал. 7 е вътрешният капацитет за изпълнение на практически задачи.

(9) Организационната структура по ал. 4, т. 1 ясно урежда организацията на функциите по ал. 7.

(10) Комисията определя с наредба специализираните служби и звена, които пенсионноосигурителното дружество задължително трябва да формира.”

§ 24. Създава се чл. 123е¹:

„Управление на риска, вътрешен контрол и вътрешен одит

Чл. 123е¹. (1) Пенсионноосигурителното дружество трябва да разполага със система за управление на риска, която да обхваща стратегии, процеси и процедури за докладване, с цел непрекъснато идентифициране, измерване, проследяване и управление на рисковете (поотделно, в целостта им и в техните взаимозависимости), на които са изложени или биха могли да бъдат изложени дружеството и управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване.

(2) Системата за управление на риска трябва да бъде ефективна и да бъде добре интегрирана в организационната структура и процесите за вземане на решения на

пенсионноосигурителното дружество, като по подходящ начин се взема предвид от лицата по чл. 121д, ал. 5 и лицата, които осъществяват функцията по управление на риска.

(3) Функцията по управление на риска на пенсионноосигурителното дружество се осъществява от звено за управление на риска и се структурира по такъв начин, че да съдейства за прилагането на системата за управление на риска.

(4) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да изгради системи за вътрешен контрол, които да гарантират, че поставените цели при осъществяване на дейността по допълнително пенсионно осигуряване ще бъдат постигнати в съответствие с:

1. нормативната уредба и интересите на осигурените лица;
2. вътрешните документи, приети от дружеството;
3. сключените договори;
4. принципите за икономичност, ефикасност и ефективност на дейностите.

(5) Вътрешният контрол е цялостен и непрекъснат процес, интегриран в дейността на пенсионноосигурителното дружество, който се осъществява съобразно възприетата система за управление от управителните и контролни органи, от ръководителите на всички управленски нива, както и от всички други лица, които работят по договор с пенсионноосигурителното дружество.

(6) Функцията по вътрешен контрол на пенсионноосигурителното дружество се осъществява от специализирана служба за вътрешен контрол.

(7) Функцията по вътрешен одит на пенсионноосигурителното дружество е обективна и независима от другите оперативни функции, осъществява се от отделно лице или специализирано звено и включва оценка на адекватността и ефективността на системата за вътрешен контрол и на другите елементи от системата за управление.

(8) Ръководителите на звеното за управление на риска, службата по вътрешен контрол и специализираното звено по вътрешен одит (съответно лицето, осъществяващо вътрешния одит, когато дейността по вътрешен одит се упражнява от него самостоятелно) трябва да имат подходяща квалификация и опит в съответните области и да отговарят на изискванията на чл. 121д, ал. 5, т. 3 – 12.

(9) Лицата по ал. 8 се избират от общото събрание на акционерите на пенсионноосигурителното дружество.

(10) Комисията определя с наредба функциите и задълженията на звената, службите и лицата по ал. 3, ал. 6 и ал. 7.”

§ 25. В чл. 123ж се създава ал. 3:

„(3) Информационната система на пенсионноосигурителното дружество трябва да предоставя възможност за създаване и поддържане на единно електронно досие на всяко осигурено лице или пенсионер в управляваните от дружеството пенсионни фондове, което съдържа всички налични данни за лицето, включително електронен образ на подадените от него заявления и молби и актовете на дружеството във връзка с тях.”

§ 26. В чл. 123з се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно:

1. да запознава осигурените лица и лицата по чл. 230, ал. 3, т. 2 - 4 и ал. 4, т. 1 с правилника на фонда за допълнително пенсионно осигуряване и с всички негови изменения и допълнения;

2. преди сключване на осигурителен договор да предоставя на всяко лице актуална информация относно основните характеристики на фонда;

3. да изпраща безплатно на осигурените лица до 31 май всяка година извлечение от техните индивидуални партиди за предходната календарна година;

4. извън случая по т. 3, да осигури възможност на всяко осигурено във фонда лице при поискване да получава информация за своята индивидуална партида;

5. да предоставя на осигурените лица при поискване информация относно постигнатата реална доходност по техните индивидуални партиди;

6. да предоставя при поискване от осигурено лице информация за прогнозното ниво на пенсионните плащания съгласно общите условия за изплащане на пенсии и актюерските разчети;

7. преди сключване на пенсионен договор да:

а) запознава лицето, осигурено във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване, с правата му във връзка с придобитото право на пенсия, включително и възможността да сключи договор със животозастраховател, който предлага изплащане на пожизнени пенсии, съответно на срочни пенсии с гарантиран размер, както и да получи еднократно или разсрочено, натрупаните по индивидуалната му партида средства в случаите по чл. 131, ал. 2 и чл. 168а, ал. 3, т.1.

б) запознава лицето, осигурено във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, с правата му във връзка с придобитото право на пенсия, както и за възможността да получи еднократно или разсрочено натрупаните по индивидуалната му партида средства;

в) предоставя на всяко лице общите условия на дружеството за изплащане на пенсии и актуална информация относно предлаганите плащания и техния прогнозен размер.

8. преди сключване на договор за разсрочено изплащане да запознава лицето с неговите права и правата на наследниците му във връзка с изплащането на средствата от партидата му, включително за това, че то носи риска от промяна в стойността на инвестициите.”

2. Създава се нова ал. 3:

„(3) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно, при поискване, да издаде на всяко осигурено лице или пенсионер уникален идентификатор, който му осигурява електронен достъп до данните в неговата индивидуална партида и му позволява да извършва справки и да проследява осигурителната си история.”

3. Досегашните ал. 3 и 4 стават съответно ал. 4 и 5.

4. Създават се ал. 6 – 11:

„(6) В случаите по чл. 168а, ал. 2, т.2 преди сключване на застрахователния договор животозастрахователят е длъжен да предостави на осигуреното лице общите условия по чл. 348 от Кодекса за застраховането и актуална информация относно предлаганите плащания и техния прогнозен размер.

(7) Документите по ал. 1, т. 2 – 6 и предвидената в ал. 1, т. 7, б. „в“ и ал.6 информация относно предлаганите плащания и техния прогнозен размер се изготвят съгласно образци, утвърдени с наредба на комисията.

(8) Приложимият метод за изчисляване на доходността по ал.1, т.5 се определя в наредбата по чл.180, ал.2.

(9) Информацията по ал. 1 и 2 се представя в писмена форма, подписана от упълномощен служител на дружеството. При договореност с осигуреното лице тя може да се изпрати по реда на Закона за електронния документ и електронния подпис, подписана с квалифициран електронен подпис от пенсионноосигурителното дружество.

(10) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно, при поискване, да предостави в 7- дневен срок на осигуреното лице, пенсионера, съответно наследник на осигуреното лице или пенсионера, копие от електронен документ в електронното му досие на хартиен или електронен носител.

(11) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно в 3-дневен срок от поискването да снабди пенсионера, съответно неговите наследници, със заверено копие от пенсионния договор по чл. 169в.”

§ 27. В чл. 123и се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се отменя.

2. Създават се ал. 4 – 6:

„(4) Пенсионноосигурителното дружество не може да разпространява, да публикува на своята страница в интернет или да включва в съдържанието на свои рекламни и писмени информационни материали информация, изготвена от други лица, която не отговаря на изискванията, предвидени в наредбата по ал. 6. Материали, съдържащи такава информация, не могат да бъдат разпространявани и от други лица от името на дружеството или с участие на негови представители.

(5) Рекламните и информационни материали на пенсионноосигурителното дружество, съдържащи описание на характеристиките, продуктите, услугите или резултатите от дейността на фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, трябва да включват информация, че при управлението на активите на съответния фонд не се гарантира положителна доходност и запазване в пълен размер на внесените по индивидуалните партиди средства.

(6) Комисията определя с наредба изискванията към рекламните и писмените информационни материали и страницата в интернет на пенсионноосигурителното дружество.”

§ 28. Създава се чл. 123и¹:

„Задължение за съхраняване

Чл. 123и¹ (1) Оригиналните документи на хартиен носител и електронните документи като заявления (за избор на пенсионен фонд, за промяна на участието, за възобновяване на осигуряването в универсален пенсионен фонд, за прехвърляне или изтегляне на средства и др.), договори (осигурителни, пенсионни и за разсрочено изплащане), разпореждания и други актове на пенсионноосигурителното дружество за определяне размера на еднократни и периодични плащания, както и другите документи, данни и информация от значение за упражняване на правата на осигурените лица, пенсионерите или техните наследници, се съхраняват от пенсионноосигурителното дружество за срок не по-кратък от 50 години, считано от прекратяване на съответното осигурително правоотношение.

(2) Пенсионноосигурителното дружество съхранява, използва и унищожава документите и данните, свързани с дейността по допълнително пенсионно осигуряване по ред, установен в наредба на комисията.

(3) Пенсионноосигурителното дружество съхранява документите, които представляват класифицирана информация съгласно изискванията на Закона за защита на класифицираната информация.”

§ 29. В чл. 123л, ал. 10 думите „по чл. 121в, ал. 10” се заменят с „по чл. 121в, ал. 26”.

§ 30. В чл. 124 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 след думите „от датата на сключване на” се добавя „първия”.

2. В ал. 3 думите „Осигурителният договор” се заменят с „Осигурителното правоотношение”, а след думите „фонд ”Пенсии“ се поставя запетая и се добавя „съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69”;

§ 31. В чл. 124а се правят следните изменения и допълнения:

1. Аlineя 3 се изменя така:

„(3) Осигуреното лице упражнява правото си на избор, като подава индивидуално заявление до пенсионноосигурителното дружество, управляващо фонда, в който желае да участва и едновременно с това сключва осигурителен договор с дружеството. Договорът поражда действие, при условие че са изпълнени изискванията на ал. 1 и 2, като

осигурителното правоотношение възниква от първо число на месеца, следващ месеца на избора.”

2. В ал. 4 думите „Изборът на осигуряване, редът и начинът за събиране и разпределение на увеличената осигурителна вноска” се заменят с „Редът и начинът за събиране и разпределение на осигурителната вноска”.

3. Създава се ал. 5:

„(5) Редът за подаване на заявлението по ал.3 и изискванията към формата и съдържанието му се определят с наредба на комисията.”

§ 32. Създава се чл. 124б:

„Възникване на осигурителното правоотношение при промяна на участие

Чл. 124б. При промяна на участието на осигуреното лице от един в друг съответен фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване, правоотношението с дружеството, управляващо фонда, в който лицето преминава, възниква от датата на прехвърляне на средствата по индивидуалната му партида, като правоотношението с дружеството, управляващо фонда, в който лицето е било осигурено, се прекратява от същата дата.”

§ 33. В чл. 125 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 1 след думите „фонд "Пенсии“ се поставя запетая и се добавя „съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69”,”.

2. В ал. 2 след думите „пенсионно осигуряване” се добавя „в универсалните и професионалните пенсионни фондове”, а думите „чрез пенсионни схеми” се заличават.

3. Създава се ал. 3:

„(3) Изплащането на средства във връзка с осигуряване във фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване се осъществява, като:

1. при еднократното и при разсроченото изплащане на средства в случаите по чл. 131, ал. 2 и чл. 168а, ал. 3, т.1 рискът от промяна в стойността на инвестициите се носи от осигуреното лице;

2. при изплащане на срочна пенсия за ранно пенсиониране рискът от промяна в стойността на инвестициите се носи от пенсионноосигурителното дружество;

3. при изплащане на пожизнена пенсия за старост:

а) рискът пенсионерът да преживее по-дълго от средната продължителност на живот според биометричните таблици за смъртност се носи от пенсионноосигурителното дружество;

б) рискът от промяна в стойността на инвестициите се носи от пенсионноосигурителното дружество, доколкото в пенсионния договор не е предвидено друго.”

§ 34. В чл. 127 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 1 навсякъде след думите „фонд "Пенсии“ се поставя запетая и се добавя „съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69”,”.

2. В ал. 2 накрая се поставя запетая и се добавя „с изключение на лицата, осигуряващи се по реда на чл. 4в във фонд „Пенсии”,”.

§ 35. В чл. 129 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинеи 1 - 3 се изменят така:

„(1) По индивидуалната партида на всяко осигурено лице се записват и натрупват към датата на постъпването им по сметката на фонда:

1. вноските за допълнително задължително пенсионно осигуряване и внесените суми от лихви върху тях;

2. средствата, прехвърлени от друг фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване;

3. средствата, преведени от Държавния фонд за гарантиране устойчивостта на държавната пенсионна система.

(2) Всяко осигурено лице може да има само една индивидуална партида в универсален, съответно в професионален пенсионен фонд. В индивидуалната партида се правят записи за направените вноски и другите постъпили в нея средства, за изплатените и прехвърлени суми, както и за събраните такси и удържки.

(3) Индивидуалната партида се води в левове и в дялове. Вноските за допълнително задължително пенсионно осигуряване, средствата, прехвърлени от друг фонд, както и другите постъпили в партидата суми, се отчитат в дялове и в части от дялове.”

2. В ал. 9 думите „наредбата по чл. 181” се заменат с „наредбата по чл. 181, ал. 2”.

3. В ал. 13 думите „ал.1” се заменят с „ал. 2”.

4. В ал.14 думите „ако за лицето има преведени средства” се заменят с „преведените средства на лицето”.

5. Алинея 15 се изменя така:

„(15) При отпускане на лична пожизнена пенсия по част първа или при смърт на лице, за което са прехвърлени средства по реда на ал. 12, същите се прехвърлят във фонд "Пенсии", съответно във фонд "Пенсии за лицата по чл. 69", на държавното обществено осигуряване.”

6. В ал. 18 думите „ал. 12 - 15” се заменят с „ал. 12 - 16”.

7. В ал. 19 думите „Редът и начинът за прехвърлянето” се заменят с „Редът, начинът и сроковете за прехвърлянето”.

§ 36. В чл. 131 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Размерът на пенсията се определя по реда на чл. 169 въз основа на средствата от индивидуалната партида, които се прехвърлят в техническите резерви. Размерът на средствата по индивидуалната партида се формира в зависимост от направените вноски и другите постъпили средства, доходите от тяхното инвестиране и събраните такси и удържки.”

2. В ал. 2 думите „до 20 на сто” се заменят с „до 40 на сто”.

§ 37. В чл. 134 ал. 1 се изменя така:

„(1) Пенсионноосигурителното дружество отговаря имуществено пред осигурените лица за загуби, настъпили в резултат на недобросъвестно изпълнение на неговите задължения по отношение управлението и представляването на съответните пенсионни фондове. В случай на несъстоятелност, в масата на несъстоятелността на пенсионноосигурителното дружество не се включват активите за покриване на техническите резерви по чл. 192, ал. 3, т. 2.”

§ 38. В чл. 137 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „с решение на неговите органи за управление” се заменят с „с решение на общото събрание на акционерите му”.

2. В ал.3 изречение второ се заличава.

§ 39. В чл. 139 ал. 1 се изменя така:

„(1) Осигуряването в универсален пенсионен фонд дава право на:

1. допълнителна пожизнена пенсия за старост;

2.еднократно или разсрочено изплащане на средствата, натрупани по индивидуалната партия, или на част от тях - при трайно намалена работоспособност над 89,99 на сто;

3. еднократно или разсрочено изплащане на средства от индивидуалната партия в случаите по чл. 131, ал.2 и чл. 168а, ал. 3, т.1;

4. еднократно или разсрочено изплащане на суми на наследниците на починало осигурено лице и на пенсионер при условията и по реда на този дял.”

§ 40. В чл. 140, ал. 1 думите „с решение на неговите органи за управление” се заменят с „с решение на общото събрание на акционерите му”.

§ 41. В чл. 142, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. Точка 2 се изменя така:

„2. еднократно или разсрочено изплащане на средствата, натрупани по индивидуалната партия, или на част от тях - при трайно намалена работоспособност над 89,99 на сто;”

2. Създава се нова т. 3:

„3. еднократно или разсрочено изплащане на средства от индивидуалната партия в случаите по чл. 131, ал. 2, чл. 168а, ал. 3, т.1 и чл. 172;”

3. Досегашната т.3 става т.4.

§ 42. Създават се чл. 142а и чл. 142б:

„Информирание и консултиране

Чл. 142а. (1) При подаване на заявление по чл.124а, ал.3, чл. 137, ал. 3 и чл. 140, ал. 3 пенсионноосигурителното дружество е длъжно да предостави на съответното лице информацията по чл. 123з, ал. 1, т. 2.

(2) Преди сключване на пенсионен договор или договор за разсрочено изплащане пенсионноосигурителното дружество е длъжно да предостави на осигуреното лице общите условия и информацията по чл. 123з, ал. 1, т. 7 и да го консултира при избора на най-подходящо плащане.

Осигурителен договор

Чл. 142б. (1) Договорът за осигуряване във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване е безсрочен и се съставя и подписва в два екземпляра – по един за всяка от страните.

(2) Осигурителният договор задължително съдържа:

1. данни за страните по договора:

а) имената на осигуреното лице по документ за самоличност и ЕГН или аналогични данни за чуждестранно лице;

б) наименованието, седалището, адреса на управление, пенсионната лицензия и търговската регистрация на пенсионноосигурителното дружество;

2. наименование, съдебна регистрация и единен идентификационен код на фонда за допълнително задължително пенсионно осигуряване;

3. дата и входящ номер на заявлението за участие или за промяна на участието, съответно номер и дата на протокола за служебно разпределение;

4. предмет и обхват на осигуряването;

5. размер на осигурителната вноска;

6. размер на таксите и удържките;

7. права и задължения на страните по договора и на наследниците на осигуреното лице;

8. ред и начин за получаване на информация;

9. дата на сключване на осигурителния договор и условия за влизането му в сила;

10. условия за прекратяване на договора;

11. имената по документ за самоличност и ЕГН (аналогични данни за чуждестранно лице) на осигурителния посредник, съответно - на упълномощеното лице от осигурителен посредник-юридическо лице – в случаите, когато договърът се сключва с посредничеството му.

§ 43. В чл. 143 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Правилникът за организацията и дейността на пенсионния фонд трябва да съдържа:

1. наименованието на фонда;

2. наименованието, седалището и адреса на управление на пенсионноосигурителното дружество, което го управлява;

3. условията за допълнително задължително пенсионно осигуряване във фонда;

4. условията и реда за сключване на осигурителни договори и договори за разсрочено изплащане, реда за измененията и допълненията в тях и условията за прекратяване на осигурителното правоотношение;

5. условията и реда за водене на индивидуални партии и за предоставяне на осигуреното лице на извлечения от тях;

6. основните цели на инвестиционната политика на фонда;

7. размера на таксите и удържките, събирани от пенсионноосигурителното дружество;

8. условията, реда и сроковете за изплащане на еднократните или разсрочените плащания;

9. условията, реда и сроковете за прехвърляне на натрупаните средства по индивидуалната партия по искане на осигуреното лице;

10. условията и реда за извършване на изменения и допълнения в правилника;

11. изрично упоменаване на начина и реда за обяви и съобщения, свързани с дейността на пенсионния фонд;

12. методите и периодичността на оценка на активите на фонда;

13. правата и задълженията на пенсионноосигурителното дружество, на лицата по чл. 123г, ал. 1, на осигуреното лице и на неговите наследници, включително правата на осигурените лица при придобиване на право на пенсия за старост;

14. реда и начина за гарантиране на минимално равнище на доходност от инвестиране на средствата на осигурените лица.

15. датите на приемането и на последващите изменения и допълнения в правилника, както и данни за решенията на заместник-председателя на комисията, с които са одобрени.”

2. Създава се ал.3:

„(3) При подаване на заявление по чл.124а, ал.3, чл. 137, ал. 3 и по чл. 140, ал. 3 или при сключване на осигурителен договор осигуреното лице получава, при поискване, срещу подпис заверено копие от правилника на фонда за допълнително задължително пенсионно осигуряване и от неговата инвестиционна политика, действащи към датата на подаване на заявлението, съответно - на сключване на договора.”

§ 44. В чл. 144 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 изречения второ и трето се заличават.

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) За одобряване на промени в правилника пенсионноосигурителното дружество подава до заместник-председателя на комисията заявление, към което прилага:

1. решението на управителния орган за приемане на промените;

2. правилникът за организацията и дейността на съответния фонд с приетите промени, заверен от лицето или лицата, представляващи дружеството;

3. образци на осигурителните договори и на другите вътрешни документи на дружеството – когато промените в правилника налагат изменения в тях.”

3. Създава се ал. 3:

„(3) Заместник-председателят на комисията се произнася в едномесечен срок от подаване на заявлението, а когато е изискал внасянето, в определен от него срок, на допълнителни документи и/или информация или е дал указания за отстраняване на несъответствия с разпоредбите на този кодекс, актовете по прилагането му или други документи – в едномесечен срок от представянето им. В случаите, когато изисканите документи или информация не бъдат внесени, заместник-председателят на комисията се произнася в едномесечен срок от изтичане на определения срок за тяхното представяне. Заявителят се уведомява писмено за взетото решение в 7-дневен срок.”

4. Досегашната ал. 2 става ал. 4 и в нея думите „срок от получаване” се заменят със „срок от влизане в сила”.

§ 45. Създава се чл. 144а:

„Общи условия на пенсионноосигурителното дружество за изплащане на пенсии

Чл. 144а. (1) Общите условия на пенсионноосигурителното дружество за изплащане на пенсии се приемат от неговите управителни органи.

(2) Общите условия задължително съдържат:

1. наименованието, единния идентификационен код, седалището и адреса на управление на пенсионноосигурителното дружество;

2. видовете пенсии, които дружеството предлага, условията за тяхното отпускане, покритите рискове и начина за определяне на размера на плащанията;

3. правата и задълженията на пенсионноосигурителното дружество, на пенсионерите и на техните наследници за всеки вид предлагана пенсия;

4. разходите по извършване на плащанията;

5. реда и сроковете за разглеждане на исканията на осигурените лица за отпускане на пенсия, както и документите, които се прилагат към тях;

6. условията и реда за сключване на пенсионните договори;

7. реда, начина и сроковете за изплащане на пенсиите;

8. условията и начините за преизчисляване на пенсиите, когато това е предвидено за съответния вид пенсия;

9. условията и реда за извършване на изменения и допълнения в общите условия;

10. датите на приемането и на последващите изменения и допълнения в общите условия, както и данни за решенията на заместник-председателя на комисията, с които са одобрени;

(3) Измененията и допълненията в общите условия се одобряват от заместник-председателя на комисията.

(4) За одобряване на промените в общите условия пенсионноосигурителното дружество подава заявление, към което прилага:

1. решението на управителния орган за приемане на промените;

2. изменените общи условия, заверени от лицето или лицата, представляващи дружеството;

3. образци на пенсионните договори, както и актюерски разчети за предлаганите пенсионни схеми – когато промените в общите условия налагат изменения в тях;

4. доказателства, че пенсионноосигурителното дружество разполага със собствени средства, достатъчни за покриването на границата на платежоспособност и на минималния гаранционен капитал – когато промените в общите условия са свързани с предлагане на нов вид пенсия;

(5) Заместник-председателят на комисията се произнася в едномесечен срок от подаване на заявлението, а когато е изискал внасянето, в определен от него срок, на допълнителни документи и/или информация или е дал указания за коригиране на грешки или

за отстраняване на несъответствия с разпоредбите на този кодекс, актовете по прилагането му или други документи – в едномесечен срок от представянето им. В случаите, когато изисканите документи или информация не бъдат внесени, заместник-председателят на комисията се произнася в едномесечен срок от изтичане на определения срок за тяхното представяне. Заявителят се уведомява писмено за взетото решение в 7-дневен срок.

(6) Заместник-председателят отказва да одобри измененията в общите условия, когато:

1. не са спазени изискванията на този кодекс или актовете по прилагането му;
2. са налице грешки в актюерските разчети, не са използвани подходящи актюерски методи при изготвянето им или те се базират на некоректни допускания;
3. финансовото състояние на пенсионноосигурителното дружество не позволява изплащането на новите видове пенсии, които то възнамерява да предлага;
4. не са защитени в достатъчна степен интересите на пенсионерите.

(7) Общите условия на пенсионноосигурителното дружество обвързват пенсионера, ако са му били предадени преди сключване на пенсионния договор и той е заявил писмено, че ги приема. Приетите от пенсионера общи условия са неразделна част от пенсионния договор, като при несъответствие между тях има сила уговореното в договора.

(8) Изменението или замяната на общите условия с нови по време на действието на пенсионния договор има сила за пенсионера, само ако измененията или новите общи условия са му били дадени и той писмено ги е приел.”

§ 46. Член 145 се изменя така:

„Разрешение за управление на пенсионен фонд

Чл. 145. (1) Разрешението за управление на универсален или на професионален фонд се издава от заместник-председателя на комисията. За получаване на разрешение лицензираното пенсионноосигурително дружество подава до комисията писмено искане по образец, утвърден от заместник-председателя на комисията, към което прилага:

1. протокол с решението на общото събрание на акционерите на пенсионноосигурителното дружество за учредяване на универсален или професионален пенсионен фонд;
2. правилника за организацията и дейността на универсалния или на професионалния пенсионен фонд и протокол с решението за приемането му;
3. образци на осигурителни договори;
4. предварителни договори с банка-попечител и инвестиционен посредник и декларации за съответствие с изискванията на чл. 121д, ал. 9, чл. 123б, ал. 2 и чл. 123в, ал. 2 по утвърден от заместник-председателя на комисията образец;
5. финансов отчет на дружеството към последно число на предходния месец;
6. документи, удостоверяващи съответствието на информационната система на дружеството със спецификата и обема на дейността, свързана с управлението на учредения фонд;
7. справка за кадровата обезпеченост на дружеството;
8. инвестиционната политика на универсалния, съответно на професионалния пенсионен фонд;
9. правилата по чл. 179в, ал. 1.
10. документ за платена такса за разглеждане на документи.

(2) Заместник-председателят на комисията може да изисква коригиране, допълване или отстраняване на несъответствия в документите по ал. 1 и представянето на други данни или допълнителна информация, като определя срок за представянето им, не по-дълъг от един месец.

(3) След получаване на разрешение по ал. 1 дружеството представя на заместник-председателя на комисията документите по ал. 1 в 14-дневен срок от промяната им, освен ако е предвиден друг ред за одобряване или уведомяване.

(4) Комисията може да определи с наредбата по чл. 122а, ал. 5 изисквания към документите по ал.1.”

§ 47. В чл. 146 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Заместник-председателят на комисията се произнася в едномесечен срок от подаване на искането по чл. 145, ал.1, а когато е изискал документи, данни и/или информация по чл.145, ал.2 – в едномесечен срок от представянето им. В случаите, когато изисканите документи или информация не бъдат внесени, заместник-председателят на комисията се произнася в едномесечен срок от изтичане на определения срок за тяхното представяне.”

2. Алинея 2 се отменя.

§ 48. В чл. 147 ал.1 се изменя така:

„(1) Заместник-председателят на комисията отказва да даде разрешение, когато:

1. в определения по чл. 146, ал. 1 срок не са представени допълнителните документи или информация или не са отстранени несъответствията;

2. не са изпълнени изискванията на този кодекс и на подзаконовите актове по прилагането му;

3. липсва необходимата финансова, кадрова или информационна обезпеченост на пенсионноосигурителното дружество;

4. на дружеството е наложена принудителна административна мярка по чл. 344, ал. 1, т. 3, 14, 15 или по ал. 2, т. 1 или 3.”

§ 49. В чл. 149 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал.1 и в нея се създава т. 7:

„7. липса на осигурени лица и лица, получаващи плащания от фонда, в продължение на една година.”

2. Създава се ал. 2:

„(2) Заместник-председателят на комисията може да отнеме разрешението за управление на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване при грубо нарушение или системни нарушения на този кодекс и актовете по прилагането му при управлението на фонда.”

§ 50. В чл. 160 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Финансовият резултат на пенсионноосигурителното дружество се намалява с дохода от инвестиране на средствата на техническите резерви по чл. 192, ал. 3, т. 2.”

2. Създават се ал.5 и 6:

„(5) Собствените средства на пенсионноосигурителното дружество, с които е покрит недостиг в техническите резерви по чл. 192, ал. 3, т. 2, се признават за разход за данъчни цели по Закона за корпоративното подоходно облагане.

(6) Средствата, освободени от техническите резерви по чл. 192, ал. 3, т. 2 в полза на пенсионноосигурителното дружество и отчетени като счетоводен приход, се признават за приход за данъчни цели по Закона за корпоративното подоходно облагане.”

§ 51. Член 167 се изменя така:

„Право на допълнителна пожизнена пенсия за старост

Чл. 167. (1) Правото на допълнителна пожизнена пенсия за старост възниква, когато осигуреният придобие право на пенсия за осигурителен стаж и възраст при условията на част първа от този кодекс или навърши възрастта по чл. 68, ал. 1.

(2) По желание на осигуреното лице може да му бъде отпусната допълнителна пожизнена пенсия за старост една година преди то да навърши възрастта за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1, при условие че натрупаните средства по индивидуалната му партида позволяват отпускане на такава пенсия в размер не по-малък от размера на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1.

(3) Допълнителната пожизнена пенсия за старост представлява месечно плащане на предвидена в пенсионния договор сума, дължима на пенсионера от определена дата до неговата смърт.

(4) Пенсионноосигурителното дружество изплаща допълнителна пожизнена пенсия за старост срещу прехвърляне на натрупаните средства по индивидуалната партида или част от тях в техническите резерви.”

§ 52. В чл. 168 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3 след думите „възрастта по чл. 68, ал. 1” се добавя „от лицето”.

2. Създават се ал.5 и 6:

„(5) Професионалната пенсия за ранно пенсиониране е гарантирано месечно плащане на определена в пенсионния договор сума за предвидения в него срок. Определеният в пенсионния договор размер на пенсията не може да се намалява.

(6) Пенсионноосигурителното дружество изплаща професионална пенсия за ранно пенсиониране срещу прехвърляне на натрупаните средства по индивидуалната партида или част от тях в техническите резерви.”

§ 53. Създава се чл. 168а:

„Упражняване на права

Чл. 168а. (1) При придобиване на право на допълнителна пожизнена пенсия за старост или на професионална пенсия за ранно пенсиониране осигуреното лице може да запази в индивидуалната си партида част от натрупаните в нея средства, при условие че средствата, от които се изчислява пенсията, позволяват отпускането ѝ в размер не по-малък от социалната пенсия за старост.

(2) Предвидените в този дял пенсии се изплащат по избор на осигуреното лице от:

1. пенсионноосигурителното дружество, управляващо фонда, в който лицето е осигурено, или от друго пенсионноосигурително дружество, при условие че съответното дружество има право да извършва дейност по чл.122, ал.3;

2. животозастраховател, който предлага изплащане на пожизнени пенсии, съответно на срочни пенсии с гарантиран размер.

(3) Когато осигуреното лице запази по индивидуалната си партида част от натрупаните в нея средства, по негово искане пенсионноосигурителното дружество:

1. изплаща средствата еднократно или разсрочено на лицето, или

2. прехвърля средствата в техническите резерви на пенсионноосигурителното дружество или на животозастрахователя, който изплаща пенсията, за увеличаване на нейния размер.

(4) Когато осигуреното лице желае да упражни правото си на пенсия и/или на еднократно или разсрочено изплащане на средства, то подава до пенсионноосигурителното дружество, управляващо фонда, в който е осигурено, заявление по образец за отпускане на съответното плащане или за прехвърляне на средствата по индивидуалната партида или на част от тях на друго пенсионноосигурително дружество или на животозастраховател.

(5) Прехвърляне на средства на друго пенсионноосигурително дружество или на животозастраховател се извършва, ако са изпълнени изискванията на закона.

(6) Редът и начинът за разглеждане на заявлението и за прехвърляне на средствата се уреждат с наредба на комисията.

(7) В случаите по ал. 2, т. 2 осигурените лица в универсален пенсионен фонд могат да получават само пожизнена пенсия за старост, а осигурените лица в професионален пенсионен фонд – само срочна пенсия за старост с гарантиран размер и със срок на получаване съобразно чл. 168, ал. 3.”

§ 54. Член 169 се изменя така:

„Определяне размера на пенсията

Чл. 169. (1) Размерът на допълнителната пожизнена пенсия за старост, изплащана от пенсионноосигурително дружество, се определя на базата на:

1. средствата, които се прехвърлят в техническите резерви съгласно чл. 167, ал. 4; 2. биометричните таблици, утвърдени от заместник-председателя на комисията;

3. техническия лихвен процент, одобрен от заместник-председателя на комисията.

(2) При изчисляване на пенсиите по ал.1 очакваната продължителност на живота не може да бъде по-висока от определената в биометричните таблици.

(3) Размерът на срочната професионална пенсия за ранно пенсиониране, изплащана от пенсионноосигурително дружество, се определя на базата на:

1. средствата, които се прехвърлят в техническите резерви съгласно чл. 168, ал. 6;

2. срока на получаване;

3. техническия лихвен процент, одобрен от заместник-председателя на комисията.

(4) Размерът на пенсията се определя в съответствие с нейния вид съобразно общите условия на пенсионноосигурителното дружество за изплащане на пенсии, съответно на животозастрахователната компания.

(5) Не се допуска отчитане на пола като актюерски фактор при определяне на размера на пожизнената пенсия за старост.”

§ 55. Създава се нов чл. 169а:

„Биометрични таблици

Чл. 169а. (1) Пенсионноосигурителните дружества използват единни таблици за смъртност за изчисление на пожизнените пенсии и единни таблици за смъртност за изчисляване на техническите резерви.

(2) Таблиците по ал. 1 се утвърждават от заместник-председателя на комисията, който ги актуализира при съществени промени в официалната статистическа информация, на която се основават.

(3) Решението, с което се утвърждават или изменят таблиците по ал. 1, се оповестява като се публикува на страницата на комисията в интернет.”

§ 56. Създава се чл. 169б:

„Технически лихвен процент

Чл. 169б. (1) Пенсионноосигурителното дружество използва еднакъв размер на техническия лихвен процент за изчисление на пенсиите и техническите резерви, одобрен от заместник-председателя на комисията.

(2) Размерът на техническия лихвен процент не може да е по-голям от максималния размер, определен с наредбата по чл. 192, ал. 4.

(3) При промяна на размера на техническия лихвен процент пенсионноосигурителното дружество представя на заместник-председателя на комисията мотивирано предложение с искане за одобрението му.

(4) Заместник-председателят на комисията се произнася в едномесечен срок от подаване на искането, а когато е изискал внасянето, в определен от него срок, на допълнителни документи и/или информация или е дал указания за отстраняване на технически грешки или на несъответствия с разпоредбите на този кодекс, актовете по

прилагането му или други документи – в едномесечен срок от представянето им. В случаите, когато изисканите документи или информация не бъдат внесени, заместник-председателят на комисията се произнася в едномесечен срок от изтичане на определения срок за тяхното представяне. Заявителят се уведомява писмено за взетото решение в 7-дневен срок.

(5) Заместник-председателят на комисията отказва да одобри предложения от пенсионноосигурителното дружество размер на техническия лихвен процент, когато:

1. не са спазени изискванията на този кодекс и актовете по прилагането му;
2. представеното от дружеството предложение не го обосновава;
3. не са представени допълнителните документи или информация, не са отстранени грешките или несъответствията или са допуснати нови.

(6) При съществени промени в условията, при които е бил одобрен техническия лихвен процент, заместник-председателят на комисията може да задължи пенсионноосигурителното дружество да извърши необходимите промени в размера на техническия лихвен процент и да го представи за одобрение.”

§ 57. Досегашният чл. 169а става чл. 169в и се изменя така:

„Пенсионен договор

Чл. 169в. (1) При придобиване право на пенсия при условията на този дял, в случаите по чл.168а, ал.2, т.1 се сключва пенсионен договор с избрано от осигуреното лице пенсионноосигурително дружество, което има право да извършва дейност по чл. 122, ал. 3.

(2) Пенсионният договор се сключва в писмена форма и задължително съдържа:

1. наименованието, седалището, адреса на управление, търговската регистрация, номер и дата на пенсионната лицензия и единния идентификационен код на пенсионноосигурителното дружество;
2. имената и личните данни на пенсионера;
3. размера на сумата, срещу която пенсионноосигурителното дружество се задължава да изплаща съответната пенсия;
4. вида и размера на пенсията и начина за нейното изчисляване;
5. покритите рискове;
6. срока на получаване на пенсията;
7. реда и начина за изплащане на пенсията;
8. правата на наследниците на пенсионера или на други посочени от него лица съобразно вида на изплащаната пенсия;
9. реда и начина за предоставяне на информация на страните по договора;
10. разходи по изплащането на пенсията.

(3) Страните по пенсионния договор не могат да правят изменения в него по отношение на вида на пенсията, начина за изчисляването ѝ, покритите рискове и срока на получаването ѝ.

(4) Договорът за изплащане на срочна пенсия се прекратява с изтичане на предвидения в него срок, а договорът за пожизнена пенсия – със смъртта на пенсионера.”

§ 58. Създава се чл. 169г:

„Договор за разсрочено изплащане

Чл. 169г. (1) Разсроченото изплащане представлява договорно изплащане на натрупаната в индивидуалната партида сума на няколко части с еднакъв или различен размер, на равномерни или неравномерни периоди от време.

(2) Договорът за разсрочено изплащане се сключва в писмена форма и задължително съдържа:

1. наименованието, седалището, адреса на управление, търговската регистрация, номер и дата на пенсионната лицензия и единния идентификационен код на пенсионноосигурителното дружество и наименованието и единния идентификационен код на фонда за допълнително задължително пенсионно осигуряване;

2. имената и личните данни на осигуреното лице, съответно на неговия наследник;
3. план за извършване на плащанията;
4. реда и начина за извършване на плащанията;
5. правата на наследниците на лицето, получаващо плащанията;
6. реда и начина за предоставяне на информация на страните по договора;
7. разходи по изплащането;
8. условията за изменение и прекратяване на договора;
9. посочване, че лицето получаващо плащанията, носи риск съобразно чл. 125, ал. 3,

т. 1.”

§ 59. Член 170 се изменя така:

„Права на наследниците

Чл. 170. (1) При смърт на осигуреното лице натрупаните средства по индивидуалната му партида се изплащат съгласно Закона за наследството еднократно или разсрочено на неговите наследници.

(2) При смърт на лице, което не е упражнило правата си по чл. 168а, ал. 3, запазената сума по индивидуалната му партида се дължи съгласно Закона за наследството на неговите наследници.

(3) При смърт на лице, на което се изплащат разсрочено средства в случаите по чл. 131, ал.2, чл. 168а, ал. 3, т. 1 и чл. 172, остатъкът от средствата по индивидуалната му партида се дължи съгласно Закона за наследството на неговите наследници.

(4) При смърт на пенсионер преди изтичане на срока на пенсионния договор за изплащане на срочна пенсия за ранно пенсиониране на неговите наследници се изплаща настоящата стойност на поетите задължения към пенсионера за оставащия срок на договора.

(5) Когато в случаите по ал. 1 – 4 няма наследници по завещание и по закон, дължимите средства се прехвърлят в държавния бюджет.”

§ 60. В чл. 171 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Осигуреното лице има право да промени участието си във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване и да прехвърли натрупаните средства по индивидуалната партида от един в друг съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, ако е изтекла една година от:

1. датата на сключване на първия му осигурителен договор;
2. датата на служебното му разпределение;
3. датата на възникване на осигурителното правоотношение по чл. 124а, ал. 3;
4. датата по чл. 124б.”

2. Алинея 2 се отменя.

3. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Осигурените лица могат да прехвърлят средства от индивидуалната си партида във фонда при несъгласие с извършени промени в правилника му или в инвестиционната му политика, ако в тримесечен срок от уведомлението по чл. 144, ал. 4, съответно – чл. 175а, ал. 4, подадат заявление за това, освен когато:

1. се променя седалището или адреса на управление на пенсионноосигурителното дружество, което управлява фонда;
2. промените произтичат от изменение на нормативната уредба.”

§ 61. В чл. 172 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал.1 и се изменя така:

„(1) Осигуреното лице има право при отпускане на пожизнена пенсия по част първа, с изключение на случаите по чл.69б, да изтегли еднократно или да прехвърли набраните средства по индивидуалната партида от професионалния фонд в универсален фонд, ако не е

придобило или упражнило правото си на професионална пенсия при условията на чл. 168. Редът и начинът за прехвърляне на средствата се определят с наредбата по чл. 171, ал. 5.”

2. Създава се ал. 2:

„(2) В случай че на пенсионер, на който се изплаща професионална пенсия за ранно пенсиониране, бъде отпусната пенсия за трудова дейност или социална пенсия за инвалидност по част първа, изплащането на професионалната пенсия за ранно пенсиониране се прекратява и пенсионноосигурителното дружество, съответно животозастрахователят изплаща на пенсионера настоящата стойност на поетите към него задължения за оставащия срок на договора.”

§ 62. В чл. 173, ал. 2 думите „лицата по чл. 170, ал. 1” се заменят с „неговите наследници”.

§ 63. В чл. 174, ал. 1 думите „лицата по чл. 170, ал. 1” се заменят с „неговите наследници”.

§ 64. Член 175 се изменя така:

„Принципи на инвестиране

Чл. 175. (1) Пенсионноосигурителното дружество инвестира средствата на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване в интерес на осигурените лица и при спазване на принципите на надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация.

(2) При инвестирането на средствата на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване пенсионноосигурителното дружество е длъжно да:

1. изпълнява инвестиционната политика на всеки управляван фонд, с оглед постигане на инвестиционните му цели, както и да спазва инвестиционните ограничения, предвидени в политиката, в този кодекс и в актовете по прилагането му;

2. спазва правилата за управление на риска на съответния фонд и да управлява риска, като постоянно наблюдава и оценява всяка инвестиция;

3. третира равностойно и справедливо фондовете, които управлява;

4. действа с необходимите умения, грижа и внимание в най-добър интерес на всеки управляван фонд, на стабилността на пазара по допълнително пенсионно осигуряване и на доверието към него;

5. не допуска конфликт на интереси.

(3) При инвестиране на средствата на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване пенсионноосигурителното дружество предприема всички разумни действия да получи възможно най-добрия резултат за всеки управляван от него фонд, като взема предвид цената, разходите, срока, вероятността от изпълнение и сетълмент, обема и вида на сделката и всяко друго обстоятелство, свързано с нейното изпълнение.”

§ 65. В чл. 175а се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинеи 1 и 2 се изменят така:

„(1) Пенсионноосигурителното дружество приема инвестиционна политика на всеки управляван от него фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване. Минималното съдържание на инвестиционната политика се определя с наредба на комисията.

(2) Дружеството преразглежда инвестиционната политика на всяка година, както и незабавно след всяка съществена промяна в пазарните и други относими условия.”

2. Създава се ал. 4:

„(4) Пенсионноосигурителното дружество информира осигурените лица за направените изменения и допълнения в инвестиционната политика на фонда чрез съобщение

в два централни всекидневника и я публикува на страницата си в интернет в 7-дневен срок от промяната.”

§ 66. Член 176 се изменя така:

„Инвестиране

Чл. 176. (1) Пенсионноосигурителното дружество може да инвестира средствата на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване само в:

1. дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от:

а) държава членка, задълженията по които съставляват държавен дълг, или от нейната централна банка;

б) Европейската централна банка или от Европейската инвестиционна банка;

в) трета държава, задълженията по които съставляват държавен дълг, или от нейната централна банка, които са приети за търговия на регулиран пазар в държава членка или на официален пазар на фондова борса или на друг организиран пазар в трета държава, функциониращ редовно, признат и публично достъпен;

г) държава извън посочените в б. „а” и „в”, задълженията по които съставляват държавен дълг, или от нейната централна банка, които са приети за търговия на регулиран пазар в държава членка;

д) международни финансови институции.

2. облигации, издадени от:

а) орган на местната власт на държава членка;

б) орган на местната власт на трета държава, като в този случай облигациите следва да имат инвестиционен кредитен рейтинг и да са приети за търговия на регулиран пазар в държава членка или на официален пазар на фондова борса или на друг организиран пазар в трета държава, функциониращ редовно, признат и публично достъпен;

в) орган на местната власт на държава, извън посочените в б. „а” и „б”, като в този случай облигациите следва да имат инвестиционен кредитен рейтинг и да са приети за търговия на регулиран пазар в държава членка.

3. корпоративни облигации, издадени или гарантирани от банки с над 50 на сто държавно участие, получили разрешение за извършване на банкова дейност съгласно законодателството на държава членка, с цел финансиране на дългосрочни и средносрочни инфраструктурни проекти, за които в решението на общото събрание на акционерите и в предложението за сключване на облигационен заем е поето задължение да се иска приемане и да бъдат приети за търговия на регулиран пазар в държава членка в срок не по-дълъг от 6 месеца от издаването им;

4. корпоративни облигации, приети за търговия на:

а) регулиран пазар в държава членка;

б) официален пазар на фондова борса или на друг организиран пазар в трета държава, функциониращ редовно, признат и публично достъпен, като облигациите следва да имат инвестиционен кредитен рейтинг.

5. влогове в банки с минимален кредитен рейтинг, получили разрешение да извършват банкова дейност съгласно законодателството на държава членка;

6. акции, различни от акции на предприятие за колективно инвестиране, както и в права или варианти по тях, търгувани на:

а) регулиран пазар в държава членка;

б) официален пазар на фондова борса или на друг организиран пазар в трета държава, функциониращ редовно, признат и публично достъпен, като акциите следва да са включени в индекси на тези пазари;

7. акции, предлагани при условията на първично публично предлагане по законодателството на държава членка, за което е одобрен и публикуван проспект, предвиждащ задължение да се иска приемане на акциите и те да бъдат приети за търговия на регулиран пазар в държава членка в срок не по-дълъг от 12 месеца от издаването им;

8. облигации, предлагани на регулиран пазар на държава членка при условията на първично публично предлагане, за което е одобрен и публикуван проспект, предвиждащ задължение да се иска приемане на облигациите и те да бъдат приети за търговия на регулиран пазар в държава членка в срок не по-дълъг от 12 месеца от издаването им;

9. акции на дружество със специална инвестиционна цел, лицензирано по реда на Закона за дружествата със специална инвестиционна цел, както и в права по § 1, т. 3 от допълнителните разпоредби на Закона за публичното предлагане на ценни книжа, издадени при увеличаване на капитала на дружеството;

10. дялове на колективна инвестиционна схема със седалище в държава членка или в трета държава.

(2) Комисията определя с наредба:

1. държавите по ал. 1, т. 1, б. „в”, т. 2, б. „б”, т. 4, б. „б”, т. 6, б. „б” и т. 10;
2. международните финансови институции по ал. 1, т. 1, б. „д”;
3. минималните нива на кредитния рейтинг по ал. 1, т. 5;
4. пазарите по ал. 1, т. 1, б. „в”, т. 2, б. „б”, т. 4, б. „б” и пазарите и индексите на тези пазари по ал. 1, т. 6, б. „б”.

(3) Кредитните рейтинги по ал. 1, т. 2, б. „б” и „в”, т. 4, б. „б” и т. 5 трябва да отговарят на изискванията на Регламент (ЕО) № 1060/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно агенциите за кредитен рейтинг (ОВ, L 302/1 от 17 ноември 2009 г.), наричан по-нататък "Регламент 1060/2009".

§ 67. Член 177 се изменя така:

„Забрана за инвестиране и ограничения на сделките с активи на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване

Чл. 177. (1) Пенсионноосигурителното дружество не може да инвестира средствата на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване във:

1. финансови инструменти, издадени от пенсионноосигурителното дружество, от свързани с него лица по смисъла на § 1, ал. 2, т. 3, б. „а” – „в” от допълнителните разпоредби или от други лица, които са част от група, в която пенсионноосигурителното дружество е дъщерно дружество;

2. финансови инструменти, издадени от банката попечител на фонда или от свързани с нея лица по смисъла на § 1, ал. 2, т. 3, б. „а” – „в” от допълнителните разпоредби;

3. влогове в банка, която е свързано лице с дружеството по смисъла на § 1, ал. 2, т. 3, б. „а” – „в” от допълнителните разпоредби или е част от група, в която пенсионноосигурителното дружество е дъщерно дружество;

4. дялове на колективна инвестиционна схема по чл. 176, ал. 1, т. 10, управлявана от лице, свързано с пенсионноосигурителното дружество по смисъла на § 1, ал. 2, т. 3, б. „а” – „в” от допълнителните разпоредби;

5. финансови инструменти, които не са напълно изплатени.

(2) Активи на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване не могат да бъдат придобивани от:

1. пенсионноосигурителното дружество, което го управлява, от свързани с него лица по смисъла на § 1, ал. 2, т. 3, б. „а” – „в” от допълнителните разпоредби или от други лица, които са част от група, в която пенсионноосигурителното дружество е дъщерно дружество;

2. друг управляван от пенсионноосигурителното дружество фонд за допълнително пенсионно осигуряване;

3. банката попечител на фонда или от свързани с нея лица по смисъла на § 1, ал. 2, т. 3, б. „а” – „в” от допълнителните разпоредби;

4. инвестиционен посредник по чл. 123в, ал. 1 или от свързани с него лица по смисъла на § 1, ал. 2, т. 3, б. „а” – „в” от допълнителните разпоредби;

5. колективна инвестиционна схема или друго предприятие за колективно инвестиране, управлявана/о от лице, свързано с пенсионноосигурителното дружество по смисъла на § 1, ал. 2, т. 3, б. „а” – „в” от допълнителните разпоредби.

(3) Фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване не може да придобива активи от лицата по ал. 2.

(4) Забраната за придобиване по ал. 2 и 3 не се прилага в случаите на сключване на сделка на регулиран пазар в държава членка или на официален пазар на фондова борса или на друг организиран пазар в трета държава, функциониращ редовно, признат и публично достъпен.

(5) Пенсионноосигурителното дружество не може да извършва къси продажби и маржин покупки на финансови инструменти за сметка на управляван от него фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване.

(6) Пенсионноосигурителното дружество не може да придобива или да прехвърля на регулиран пазар на ценни книжа от името и за сметка на управляван от него фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване финансови инструменти по чл. 176, ал. 1, т. 6 и т. 9 чрез сделки, които съгласно правилата за търговия на съответния регулиран пазар на ценни книжа подлежат единствено на регистриране на този пазар. Забраната не се прилага за сделки с акции – предмет на търгово предложение.”

§ 68. Член 177а се изменя така:

„Инвестиции в един емитент

Чл. 177а. (1) Пенсионноосигурителното дружество и управляваните от него фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване не могат поотделно да притежават повече от 7 на сто от акциите с право на глас на един емитент.

(2) Фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, управлявани от едно и също пенсионноосигурително дружество, не могат заедно да притежават 20 и над 20 на сто от акциите с право на глас на един емитент.

(3) Пенсионноосигурителното дружество и управляван от него фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване не могат да придобиват акции, издадени от един емитент.

(4) Фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване не може да притежава повече от 7 на сто от акциите без право на глас на един емитент.

(5) Фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, управлявани от едно пенсионноосигурително дружество, не могат заедно да притежават 20 и над 20 на сто от акциите без право на глас на един емитент.

(6) Фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване не може да притежава повече от 10 на сто от една емисия облигации.

(7) Фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване не може да притежава повече от 10 на сто от дяловете на една колективна инвестиционна схема.”

§ 69. Член 178 се изменя така:

„Инвестиционни ограничения

Чл. 178. (1) Не повече от 5 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване, могат да бъдат инвестирани във финансови инструменти, издадени от един емитент. В ограничението по предходното изречение:

1. не се включват дълговите ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 1, б. „а” и „б”;

2. не се включват дълговите ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 1, б. „в”, които имат инвестиционен кредитен рейтинг, отговарящ на изискванията на Регламент 1060/2009;

3. когато емитентът е банка, се включват и влоговете на фонда в тази банка, стойността на обратните репо сделки с нея по чл. 179а, ал.1 и стойността на нетната експозиция по форуърдните валутни договори и договорите за лихвен суап към същата банка;

4. когато емитентът е финансова институция, се включва и стойността на нетната експозиция по форуърдните валутни договори и договорите за лихвен суап към нея.

(2) Общата стойност на инвестициите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване във финансови инструменти, издадени от дружества в една група, не може да превишава 10 на сто от активите на фонда. В ограничението по предходното изречение се включват и влоговете на фонда в банки от групата, стойността на обратните репо сделки по чл. 179а, ал.1 с тези банки и стойността на нетната експозиция към тези банки по форуърдните валутни договори и договорите за лихвен суап. В ограничението по изречение първо се включва и стойността на нетната експозиция по форуърдните валутни договори и договорите за лихвен суап с финансови институции от групата.

(3) Не повече от 20 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да бъдат инвестирани в ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 1, б. „в” и „г” и т. 2 - 4, които нямат присъден инвестиционен кредитен рейтинг, отговарящ на изискванията на Регламент 1060/2009.

(4) Не повече от 10 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да бъдат инвестирани в ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 1, б. „г”.

(5) Не повече от 10 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да бъдат инвестирани в ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 1, б. „д”.

(6) Не повече от 15 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да бъдат инвестирани в ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 2, като не повече от 5 на сто от активите могат да бъдат в облигации, издадени от орган на местната власт, които не се търгуват на регулиран пазар.

(7) Не повече от 10 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да бъдат инвестирани в ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 3.

(8) Не повече от 25 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да бъдат инвестирани в ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 4.

(9) Не повече от 25 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да бъдат инвестирани във влогове, като инвестициите във влогове в една банка не могат да превишават 5 на сто от активите на фонда.

(10) Не повече от 25 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да бъдат инвестирани във финансови инструменти по чл. 176, ал. 1, т. 6.

(11) Не повече от 1 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да бъдат инвестирани във финансови инструменти по чл. 176, ал. 1, т. 7.

(12) Не повече от 1 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да бъдат инвестирани във финансови инструменти по чл. 176, ал. 1, т. 8.

(13) Не повече от 10 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да бъдат инвестирани в ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 9, като не повече от 3 на сто от активите на фонда могат да бъдат инвестирани в дружества със специална инвестиционна цел, секюритизиращи вземания.

(14) Не повече от 15 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да бъдат инвестирани във финансови инструменти по чл. 176, ал. 1, т. 10, като не повече от 5 на сто от активите на фонда могат да бъдат инвестирани в дялове на колективни инвестиционни схеми, управлявани от едно и също управляващо дружество.

(15) Не повече от 20 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да бъдат деноминирани във валута, различна от лев и евро.

(16) Конкретните изисквания и ограничения към инвестициите на фонда за допълнително задължително пенсионно осигуряване се определят в неговата инвестиционна политика.”

§ 70. Член 179а се изменя така:

„Репо сделки и обратни репо сделки

Чл. 179а. (1) Пенсионноосигурителното дружество може да сключва от името и за сметка на управляван от него фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване репо сделки и обратни репо сделки с финансови инструменти по чл. 176, ал. 1, т. 1, б. „а” и „б” за срок не по-дълъг от 3 месеца, общо в размер до 5 на сто от активите на фонда, определени към края на работния ден, предхождащ датата на сключване на последната сделка. След изтичане на срока на сделката не се допуска сключване на нова сделка между същите страни със същите финансови инструменти по-рано от 3 работни дни от изтичане на срока на първоначалната сделка.

(2) Сключването на сделки по ал. 1 не може да води до промяна в инвестиционните цели и ограничения, посочени в инвестиционната политика на съответния фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване.

(3) Пенсионноосигурителното дружество може да сключва сделки по ал. 1, само ако тази възможност е предвидена в инвестиционната политика на фонда за допълнително задължително пенсионно осигуряване и ако насрещните страни по тях са банки, които подлежат на надзор от страна на компетентен орган от държава членка или друга държава, страна по Споразумението за Организацията за икономическо сътрудничество и развитие.”

§ 71. В чл. 179б, ал. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. Точка 1 се изменя така:

„1. сделките с фючърси, търгувани на регулирани пазари в държави - членки или на официални пазари на фондови борси или на други организирани пазари в трети държави, функциониращи редовно, признати и публично достъпни, които са посочени в наредба на комисията;”

„2. Точка 2 се изменя така:

2. сделките с опции, търгувани на регулирани пазари в държави - членки или на официални пазари на фондови борси или на други организирани пазари в трети държави, функциониращи редовно, признати и публично достъпни, които са посочени в наредба на комисията.”

§ 72. В член 180 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „ценни книжа” се заменят с „финансови инструменти”.

2. В ал. 2:

а) основният текст на разпоредбата се изменя така: „С наредба на комисията се определят изискванията относно:”;

б) в т. 2 думите „поетите рискове” се заменят с „инвестиционния риск”.

§ 73. Член 180а се изменя така:

„Нарушаване на изискванията и ограниченията по обективни причини

Чл. 180а. (1) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да следи ежедневно за спазване на изискванията на чл. 176 и чл. 179б и на инвестиционната политика на управлявания от него фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване. В случай че придобити активи престанат по обективни причини да отговарят на посочените изисквания, пенсионноосигурителното дружество е длъжно да уведоми заместник-председателя на комисията за това в тридневен срок от датата на промяната и да приведе

активите на фонда в съответствие с тези изисквания в шестмесечен срок от датата на промяната.

(2) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да следи ежедневно за спазването на ограниченията на чл. 177а, 178, 179а, ал. 1 и на предвидените ограничения в инвестиционната политика на фонда за допълнително задължително пенсионно осигуряване и да приведе активите на фонда в съответствие с тях в рамките на шест месеца от датата на превишение на съответното ограничение, когато то се дължи на:

1. промяна в пазарната цена или в цената, използвана за извършване на последваща оценка на актив на фонда;
2. промяна в общата стойност на активите на фонда;
3. придобиване на права по акции от фонда в качеството му на акционер на даден емитент;
4. намаляване на капитала на даден емитент;
5. намаляване на броя на дяловете на колективна инвестиционна схема;
6. други обективни причини, писмено обосновани и документирани от дружеството.

(3) В случаите по ал. 2, до привеждане на активите на фонда за допълнително задължително пенсионно осигуряване в съответствие със законовите изисквания, пенсионноосигурителното дружество не може да придобива за сметка на фонда активи, по отношение на които е нарушено ограничението.

(4) Когато в случай на преобразуване на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване бъдат нарушени ограниченията по чл. 177а, 178 и/или 179а от новообразувания или приемащия фонд, неговите активи следва да бъдат приведени в съответствие с тези ограничения в срок шест месеца от датата на вписване на вливането или сливането в регистъра на окръжния съд по седалището на фонда.”

§ 74. Създава се чл. 180б:

„Неприлагане на ограниченията

Чл. 180б. При спазване на принципите по чл. 175, пенсионноосигурително дружество, което е получило разрешение да управлява фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване, може да не прилага ограниченията по чл. 177а, 178 и 179а в срок до шест месеца от получаване на разрешението.”

§ 75. Член 181 се изменя така:

„Оценка на активите

Чл. 181. (1) Управителният орган на пенсионноосигурителното дружество приема правила за оценка на активите и пасивите на дружеството и на управляваните от него фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване и ги представя на заместник-председателя на комисията в 7-дневен срок от приемането на изменения и допълнения в тях.

(2) Комисията определя с наредба:

1. минималното съдържание на правилата по ал. 1;
2. начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване и на пенсионноосигурителното дружество;
3. задълженията на пенсионноосигурителното дружество във връзка с оценката на активите и пасивите на управляваните фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване и на собствените му активи и пасиви;
4. начина и реда за определяне на нетната стойност на активите на фонда;
5. начина и реда за изчисляване и обявяване на стойността на един дял на фонда;
6. изискванията към воденето на индивидуалните партиди.”

§ 76. Член 185 се изменя така:

„Изисквания към счетоводството на пенсионноосигурителното дружество и на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване

Чл. 185. (1) Пенсионноосигурителното дружество организира и осъществява счетоводството си и изготвя финансовите си отчети и финансовите отчети на управляваните от него фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване, годишния доклад за дейността си, както и годишен доклад за дейността на всеки фонд в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството, приложимите счетоводни стандарти, разпоредбите на този кодекс и актовете по прилагането му.

(2) Пенсионноосигурителното дружество изготвя отделни отчети за надзорни цели на дружеството и на всеки управляван от него фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване.

(3) Заместник-председателят на комисията определя изискванията към вида, формата, съдържанието, периодичността на изготвяне и сроковете на представяне на отчетите за надзорни цели.”

§ 77. Член 186 се изменя така:

„Счетоводство на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване

Чл. 186. Пенсионноосигурителното дружество води самостоятелно счетоводство на всеки управляван от него фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване и съставя отделни отчети за него.”

§ 78. Член 186а се изменя така:

„Месечни отчети

Чл. 186а. Дружеството е длъжно да представя на заместник-председателя на комисията месечните финансови отчети за надзорни цели на дружеството и на управляваните от него фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване в срок до 20 дни след края на всеки месец.”

§ 79. Член 187 се изменя така:

„Независим финансов одит

Чл. 187. (1) Годишните финансови отчети на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване подлежат на независим финансов одит от двама регистрирани одитори или от специализирано одиторско предприятие, които са регистрирани одитори съгласно Закона за независимия финансов одит и са определени от общото събрание на акционерите на дружеството.

(2) Независимият финансов одит на едно и също пенсионноосигурително дружество или на управляван от него фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване не може да бъде осъществяван от един и същи одитор или от едно и също специализирано одиторско предприятие за период, по-дълъг от 5 последователни години.

(3) Одиторите, съответно специализираното одиторско предприятие, извършват проверка и:

1. изразяват одиторско мнение относно достоверното представяне на имущественото и финансовото състояние и финансовия резултат на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване;

2. изготвят доклад за потвърждение, че годишните отчети за надзорни цели са съставени на базата на одитираните годишни финансови отчети на дружеството и на управляваните фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване и информацията в тях е последователна във всички съществени аспекти;

3. изразяват одиторско мнение относно надеждността на системата за управление и съответствието на изготвените от пенсионноосигурителното дружество отчети с изискванията на този кодекс и на актовете по прилагането му.

(4) Одитираните годишни финансови отчети и докладите за дейността на пенсионноосигурителното дружество и за управлението на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване се приемат от общото събрание на акционерите на дружеството.”

§ 80. Член 188 се изменя така:

„Задължения на одиторите

Чл. 188. (1) Одиторите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване информират незабавно заместник-председателя на комисията в писмена форма за всички обстоятелства, които са им станали известни в хода на одита и които:

1. представляват нарушение на този кодекс и подзаконовите нормативни актове по прилагането му;

2. засягат или могат да нарушат нормалното функциониране на пенсионноосигурителното дружество и/или управляваните от него фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване;

3. водят или биха могли да доведат до ситуация, при която пенсионноосигурителното дружество и/или управляваните от него фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване няма да са в състояние да изпълняват своите задължения;

4. причиняват или могат да причинят значителни вреди на пенсионноосигурителното дружество и/или на управляваните от него фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване;

5. водят до отказ на одиторите от изразяване на мнение върху финансовите отчети или до изразяване на квалифицирано мнение;

6. са свързани с неверни или непълни данни в отчетите и докладите, които пенсионноосигурителното дружество представя в комисията.

(2) Одиторите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване са длъжни при писмено искане от заместник-председателя на комисията да му представят съответната документация относно обстоятелствата по ал. 1.

(3) Одиторите не носят отговорност за нарушаване на съответните законови или договорни условия за запазване на конфиденциалност в случаите, когато по реда на този закон добросъвестно са предоставили информация на заместник-председателя на комисията.”

§ 81. Член 189 се отменя.

§ 82. Член 190 се изменя така:

„Задължение за представяне и оповестяване на одитираните годишни финансови отчети и доклади

Чл. 190. (1) Пенсионноосигурителното дружество представя на заместник-председателя на комисията в срок до три месеца след края на финансовата година приетите и одитирани годишни финансови отчети, придружени с одиторските доклади, отчетите за надзорни цели и годишните доклади за дейността на дружеството и за управлението на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване.

(2) Пенсионноосигурителното дружество публикува едновременно на своята страница в интернет в срок до 31 март на годината, следваща отчетната година:

1. приетите от общото събрание на акционерите одитирани годишни финансови отчети на дружеството и на управляваните от него фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване, придружени с одиторските доклади;

2. годишните доклади за дейността на дружеството и за управлението на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване;

3. информация за предложението на управителния орган на дружеството за разпределение на печалбата или за покриване на загуба от предходната година и решението на общото събрание на акционерите на дружеството за начина на разпределяне на печалбата или за покриване на загуба.”

§ 83. Заглавието на Глава Шестнадесета преди чл. 191 се променя от „ПЕНСИОННИ РЕЗЕРВИ” на „РЕЗЕРВИ НА ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛНОТО ДРУЖЕСТВО”.

§ 84. В чл. 191 думите „осигурените във фонда лица” се заменят с „осигурените лица, пенсионерите и техните наследници”.

§ 85. Член 192 се изменя така:

„Резерви

Чл. 192. (1) Пенсионноосигурителното дружество задължително създава общи резерви по реда на Търговския закон.

(2) Пенсионноосигурителното дружество може да създава и други резерви, ако това е предвидено в устава му.

(3) Пенсионноосигурително дружество, което изплаща пожизнени пенсии и/или срочни пенсии с гарантиран размер:

1. поддържа във всеки момент активи, съответстващи по размер на финансовите задължения;

2. създава задължително технически резерви.

(4) Видовете резерви, редът и методиката за тяхното образуване, редът и условията за освобождаване на средства от тях, както и максималният размер на техническия лихвен процент се определят с наредба на комисията.

(5) Изчисляването на техническите резерви се извършва ежегодно и се заверява от отговорния актюер на пенсионноосигурителното дружество. Използваните актюерски методи и редът и начинът за изчисляването на резервите се определят с наредбата по ал. 4.

(6) Изчисляването на техническите резерви се извършва така, че:

1. минималният размер на техническите резерви се определя посредством надеждни и справедливи актюерски изчисления и допускания, които отчитат всички задължения, произтичащи от сключените пенсионни договори; минималният размер трябва да бъде достатъчен за изплащане на всички отпуснати пенсии;

2. възприетите за оценка на задълженията допускания се избират разумно, като се отчита по целесъобразност подходяща граница за неблагоприятните отклонения;

3. конкретният размер на техническия лихвен процент се определя в съответствие с изискванията на наредбата по ал. 4, като се отчитат:

а) доходността от активите, покриващи техническите резерви, и очакваната възвръщаемост от инвестициите и/или

б) пазарната доходност на квалифицирани дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от правителство на държава членка;

4. методът и актюерските допускания при изчисляването на техническите резерви не могат да се променят, освен в случаите на промени в правните, демографските или икономическите обстоятелства, на които се основават допусканията.

(7) Пенсионноосигурителното дружество, което изплаща пожизнени пенсии и/или срочни пенсии с гарантиран размер, е длъжно по всяко време да поддържа достатъчни по

размер технически резерви, отговарящи на цялостната му дейност, с които да гарантира покритие на поетите осигурителни рискове.

(8) Пенсионноосигурителното дружество не може да раздава дивидент на своите акционери преди формирането на общите и техническите резерви.”

§ 86. Създава се чл. 192а:

„Инвестиране на техническите резерви

Чл. 192а. (1) Пенсионноосигурителното дружество инвестира средствата на техническите резерви по чл. 192, ал. 3, т. 2 само в:

1. ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 1, б. „а“ - „в“ и б. „д“, т. 2 и т. 3;

2. влогове по чл. 176, ал. 1, т. 5, при условие че са платими при поискване или при които съществува правото да бъдат изтеглени по всяко време, и са с дата до падежа не повече от 24 месеца.

(2) При инвестирането на техническите резерви се спазват следните ограничения:

1. не повече от 5 на сто от активите на техническите резерви, могат да бъдат инвестирани в ценни книжа издадени от един емитент. В ограничението по предходното изречение:

а) не се включват дълговите ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 1, б. „а“ и „б“;

б) не се включват дълговите ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 1, б. „в“, които имат инвестиционен кредитен рейтинг, отговарящ на изискванията на Регламент 1060/2009.

2. не повече от 10 на сто от активите на техническите резерви могат да бъдат инвестирани в ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 1, б. „д“;

3. не повече от 15 на сто от активите на техническите резерви, могат да бъдат инвестирани в ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 2, като не повече от 5 на сто от активите могат да бъдат в облигации, издадени от орган на местната власт, които не се търгуват на регулиран пазар;

4. не повече от 10 на сто от активите на техническите резерви, могат да бъдат инвестирани в ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 3;

5. не повече от 20 на сто от активите на техническите резерви могат да бъдат инвестирани в ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 1, б. „в“, т. 2 и т. 3, които нямат присъден инвестиционен кредитен рейтинг, отговарящ на изискванията на Регламент 1060/2009;

6. не повече от 25 на сто от активите на техническите резерви могат да бъдат инвестирани във влогове по чл. 176, ал. 1, т. 5, като инвестициите във влогове в една банка не могат да превишават 5 на сто от активите на техническите резерви;

7. не повече от 20 на сто от активите на техническите резерви могат да бъдат деноминирани във валута, различна от лев и евро.

(3) При инвестирането на средствата на техническите резерви се спазват съответно изискванията на чл. 175, ал. 3 и чл. 177, ал. 1, т. 1, ал. 2, т. 1 и т. 5, ал. 3 - 5.

(4) В случай че по обективни причини бъдат нарушени изискванията и ограниченията на ал. 1 - 3, се прилагат съответно разпоредбите на чл. 180а.

(5) Активите за покриване на техническите резерви не могат да се залагат и да се обременяват с други тежести.

(6) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да управлява рисковете, свързани с инвестициите на техническите резерви, в съответствие с установеното в правилата за управление на рисковете по чл. 123е, ал. 4, т. 6, б. „а“.

(7) Пенсионноосигурителното дружество инвестира средствата на техническите резерви с грижата на добър търговец при спазване принципите на надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация и при недопускане на конфликт на интереси.”

§ 87. В чл. 193 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 5 думите „от създадени за целта резерви“ се заличават.

2. В ал. 7 в последното изречение думата „активите” се заменя със „стойността на нетните активи”.

3. Алинея 8 се изменя така:

„(8) Пенсионноосигурителното дружество задължително създава със собствени средства резерв в дружеството за всеки управляван от него фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване. Резервът се преизчислява към края на всеки месец, като размерът му не може да е по-малък от 1 на сто и по-голям от 3 на сто от стойността на нетните активи на съответния фонд, намалени със средствата на резерва по ал. 7.”

4. Създава се нова ал. 10:

„(10) Пенсионноосигурителното дружество покрива със собствени средства разликата до минималната доходност, в случай че средствата на резервите по ал. 7 и ал. 8 не са достатъчни.”

5. Досегашната ал. 10 става ал. 11 като думите „разпоредбите на чл. 175 – 180” се заменят с „разпоредбите на чл. 175 – 180а”.

6. Досегашната ал. 11 става ал. 12.

7. Досегашната ал. 12 става ал. 13 като след думите „резервите по ал. 7 и 8” се поставя запетая и се добавя „както и за освобождаване на средства от резерва по ал. 8.”.

§ 88. В чл. 203 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Всички разходи за управление на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване са за сметка на пенсионноосигурителното дружество, което ги управлява, с изключение на разходите за придобиване и продажба на активи.”.

§ 89. В чл. 209 се създава ал. 4:

„(4) Изплащането на средства във връзка с осигуряване във фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване се осъществява, като:

1. при еднократното и при разсроченото изплащане на средства рискът от промяна в стойността на инвестициите се носи от осигуреното лице;

2. при изплащане на срочна пенсия с гарантиран размер рискът от промяна в стойността на инвестициите се носи от пенсионноосигурителното дружество;

3. при изплащане на срочна пенсия с променлив размер рискът от промяна в стойността на инвестициите се носи от пенсионера;

4. при изплащане на пожизнена пенсия за старост или инвалидност:

а) рискът пенсионерът да преживее по-дълго от средната продължителност на живот според биометричните таблици за смъртност се носи от пенсионноосигурителното дружество;

б) рискът от промяна в стойността на инвестициите се носи от пенсионноосигурителното дружество, доколкото в пенсионния договор не е предвидено друго;

5. при изплащане на наследствена пенсия рисковете се разпределят между пенсионноосигурителното дружество и лицето, което я получава, съобразно т. 2 - 4 в съответствие с вида на пенсията.”

§ 90. Член 211 се изменя така:

„Участие във фондове за допълнително доброволно пенсионно осигуряване

Чл. 211. (1) Участието във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване започва от датата на сключване на осигурителен договор за осигуряване с лични вноски, съответно - от датата на получаване в пенсионноосигурителното дружество на писменото съгласие на лице, в чиято полза е сключен договор за осигуряване с вноски от лица по чл. 230, ал. 3, т. 2 - 4.

(2) При прехвърляне на средства от един в друг фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване осигурителният договор или допълнителното споразумение между осигуреното лице и съответното пенсионноосигурително дружество влиза в сила от датата на прехвърляне на средствата по индивидуалната партида.

(3) Участието във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми започва от момента на присъединяване на лицето към професионалната схема.”

§ 91. В чл. 212 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

- а) в т. 2 думите „или на лице, което получава пенсия по този дял” се заличават;
- б) в края на т. 4 се добавят думите „при условията и по реда на този дял”.

2. В ал. 2:

- а) в края на т. 1 се добавят думите „с променлив размер”;
- б) в края на т. 3 се добавят думите „при условията и по реда на този дял”.

§ 92. Член 213 се изменя така:

„Технически резерви за изплащане на пожизнени и срочни пенсии с гарантиран размер на лица, осигурявани във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване

Чл. 213. (1) Пенсионноосигурителното дружество задължително създава общи резерви по реда на Търговския закон.

(2) Пенсионноосигурителното дружество може да създава и други резерви, ако това е предвидено в устава му.

(3) Пенсионноосигурително дружество, което изплаща пожизнени пенсии и/или срочни пенсии с гарантиран размер, създава технически резерви за това. Разпоредбите на чл. 192, ал. 3 - 8 и чл. 192а се прилагат съответно.

(4) Биометричните таблици, използвани за изчисляването на техническите резерви, се определят, като се вземе предвид очакваното развитие на рисковете.

(5) Относно актуализирането и одобряването на биометричните таблици, използвани за изчисляването на техническите резерви, се прилагат съответно разпоредбите на чл. 246, ал. 5 – 9.

(6) В случай на несъстоятелност, в масата на несъстоятелността на пенсионноосигурителното дружество не се включват активите за покриване на техническите резерви по ал. 3.”

§ 93. Заглавието на чл. 213а се изменя така: „Технически резерви на пенсионноосигурително дружество, което управлява фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми”

§ 94. В края на заглавието на чл. 213б се добавят думите „по чл. 213а”.

§ 95. Създава се чл. 216а:

„Идентификационен код на правния субект

Чл. 216а. (1) Фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми и пенсионноосигурителните дружества, които управляват такива фондове, са длъжни да разполагат с идентификационни кодове на правния субект.

(2) Пенсионноосигурителните дружества и фондовете по ал. 1 са длъжни да се сдобият с идентификационни кодове на правния субект в 3-месечен срок от вписването на фонда в регистъра по чл. 221. Разходите, свързани с издаването и поддръжката на регистрацията на идентификационните кодове, са за сметка на пенсионноосигурителните дружества.

(3) Пенсионноосигурителните дружества уведомяват заместник-председателя на комисията за своите идентификационни кодове и за идентификационните кодове на управляваните от тях фондове за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми в 7-дневен срок от издаването на съответния код.

(4) При предоставянето на информация за дейността на пенсионноосигурителните дружества и фондовете по ал. 1 на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване от дружествата или от Комисията за финансов надзор се посочват и идентификационните кодове на тези дружества и фондове.”

§ 96. В чл. 218 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2:

а) след думите „писмено искане” се добавя „по образец, утвърден от заместник-председателя на комисията”;

б) точка 1 се изменя така:

„1. протокол с решението на общото събрание на акционерите на пенсионноосигурителното дружество за учредяване на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване или фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми”

в) в т. 2 накрая се добавят думите „и протокол с решението за приемането му”;

г) точка 3 се отменя;

д) в т. 4 думите „и пенсионни” се заличават;

е) в т. 5 накрая се добавят думите „и декларации за съответствие с изискванията на чл. 121д, ал. 9, чл. 123б, ал. 2 и чл. 123в, ал. 2 по утвърден от заместник-председателя на комисията образец”

ж) точки 7 и 8 се изменят така:

„7. документи, удостоверяващи съответствието на информационната система на дружеството със спецификата и обема на дейността, свързана с управлението на учредения фонд;

8. справка за кадровата обезпеченост на дружеството;”.

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Заместник-председателят на комисията може да изисква коригиране, допълване или отстраняване на несъответствия в документите по ал. 2 и представянето на други данни или допълнителна информация, като определя срок за представянето им, не по-дълъг от един месец.”

3. Създават се ал. 4 и 5:

„(4) След получаване на разрешение по ал. 1 дружеството представя на заместник-председателя на комисията документите по ал. 2 в 14-дневен срок от промяната им, освен ако е предвиден друг ред за одобряване или уведомяване.

(5) Комисията може да определи с наредбата по чл. 122а, ал. 5 изисквания към документите по ал. 2.”

§ 97. В чл. 219 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Заместник-председателят на комисията се произнася в едномесечен срок от подаване на искането по чл. 218, ал. 2, а когато е изискал документи, данни и/или информация по чл. 218, ал. 3 – в едномесечен срок от представянето им. В случаите, когато изисканите документи или информация не бъдат внесени, заместник-председателят на комисията се произнася в едномесечен срок от изтичане на определения срок за тяхното представяне.”

2. Алинея 2 се отменя.

§ 98. В чл. 220, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1 думите „след изтичане на определения срок по чл. 219, ал. 1 и 2” се заменят с „в определения по чл. 219, ал. 1 срок”;

2. В т. 2 накрая се добавят думите „и на подзаконовите актове по прилагането му”;

3. Създава се т. 4:

„4. на дружеството е наложена принудителна административна мярка по чл. 344, ал. 1, т. 3, 14, 15 или 17 или по ал. 2, т. 1 или 3.”

§ 99. В чл. 225 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава т. 7:

„7. липса на осигурени лица и лица, получаващи плащания от фонда, в продължение на една година.”

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) Заместник-председателят на комисията може да отнеме разрешението за управление на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване или фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми при грубо нарушение или системни нарушения на този кодекс и актовете по прилагането му при управлението на фонда.”

3. Досегашната ал. 2 става ал. 3.

§ 100. Създава се чл. 227а:

„Общи условия на пенсионноосигурителното дружество за изплащане на пенсии

Чл. 227а. Разпоредбата на чл. 144а се прилага съответно.”

§ 101. В чл. 228 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2:

а) в т. 3 накрая се добавят думите „във фонда”;

б) в т. 4 думите „осигурителни или пенсионни договори” се заменят с „осигурителни договори и договори за разсрочено изплащане”;

в) точки 5 и 7 се отменят.

г) точка 9 се изменя така:

„9. основните цели на инвестиционната политика на фонда;”

д) точка 10 се отменя;

е) в т. 12 думите „на пенсиите и” се заличават;

ж) в т. 13 думите „натрупаните средства по” се заменят с „натрупани средства от”;

з) точка 17 се изменя така:

„17. правата и задълженията на пенсионноосигурителното дружество, на осигуреното лице и на неговите наследници, включително правата на осигурените лица при придобиване на право на пенсия за старост или инвалидност, както и правата и задълженията на работодателите и другите осигурители.”

и) създава се т. 18:

„18. датите на приемането и на последващите изменения и допълнения в правилника, както и данни за решенията на заместник-председателя на комисията, с които са одобрени.”

2. В ал. 3 т. 1 се изменя така:

„1. информацията по ал. 2, т. 1, 2, 4, 6, 8, 9, 12 – 15 и 18;”

§ 102. В чл. 229 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 изречение второ и трето се заличават;

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) За одобряване на промени в правилника пенсионноосигурителното дружество подава до заместник-председателя на комисията заявление, към което прилага:

1. решението на управителния орган за приемане на промените;

2. правилникът за организацията и дейността на съответния фонд с приетите промени, заверен от лицето или лицата, представляващи дружеството;

3. образци на осигурителните договори и на другите вътрешни документи на дружеството, когато промените в правилника налагат изменения в тях.”

3. Създава се ал.3:

„(3) Заместник-председателят на комисията се произнася в едномесечен срок от подаване на заявлението, а когато е изискал внасянето, в определен от него срок, на допълнителни документи и/или информация или е дал указания за отстраняване на несъответствия с разпоредбите на този кодекс, актовете по прилагането му или други документи – в едномесечен срок от представянето им. В случаите, когато изисканите документи или информация не бъдат внесени, заместник-председателят на комисията се произнася в едномесечен срок от изтичане на определения срок за тяхното представяне. Заявителят се уведомява писмено за взетото решение в 7-дневен срок.”

4. Досегашната ал. 2 става ал. 4 и се изменя така:

„(4) Пенсионноосигурителното дружество уведомява осигурените лица и лицата по чл. 230, ал. 3, т. 2 - 4 и ал. 4, т. 1 за конкретните изменения и допълнения в правилника за организацията и дейността на пенсионния фонд лично или чрез публикация в два централни всекидневника в срок една седмица от влизане в сила на разрешението на заместник-председателя на комисията.”

§ 103. В чл. 234 ал. 2 последното изречение думите „направените вноски, прехвърлените суми и удържките” се заменят с „направените вноски, за изплатените и прехвърлените суми и за събраните такси и удържки”.

§ 104. В чл. 235 се правят следните изменения:

1. В ал. 2 думата „то” се заменя с „той”.

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) При осигуряване въз основа на договор по ал. 1, т. 1 с осигурител или друг осигурител се изисква предварително писмено съгласие на лицето, в чиято полза е сключен договорът. Осигурителят или другият осигурител предоставя на пенсионноосигурителното дружество копие от писменото съгласие на всяко лице преди или едновременно с превода на първата осигурителна вноска за него. Когато липсва предварително съгласие от конкретно лице, пенсионноосигурителното дружество връща осигурителната вноска за него на осигурителя или другия осигурител.”

§ 105. Създава се нов чл. 235а:

„Информиране и консултиране

Чл. 235а. (1) Преди сключване на всеки осигурителен договор пенсионноосигурителното дружество е длъжно да предостави на насрещната страна актуална писмена информация относно основните характеристики на фонда съгласно образец, утвърден с наредба на комисията.

(2) Преди сключване на пенсионен договор или договор за разсрочено изплащане пенсионноосигурителното дружество е длъжно да предостави на осигуреното лице общите условия и информацията по чл. 123з, ал. 1, т. 7, б. „в” и да го консултира при избора на най-подходящо плащане.”

§ 106. В чл. 237, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1 думите „имената и адресите на страните по договора, търговската регистрация” се заменят с „имената/наименованията и адресите на страните по договора, съдебната регистрация”.

2. В т. 4 думите „и на допълнителната пенсия от фонда” се заличават.

3. Създават се нови т. 5 и 6:

„5. правата и задълженията на страните по договора и на наследниците на осигуреното лице;

6. посочване, че на осигуреното лице или лица не се гарантира доходност или запазване на пълния размер на внесените от тях средства;”.

4. Досегашните т. 5 - 7 стават съответно т. 7 – 9.

5. Създават се т. 10 и 11:

„10. ред и начин за получаване на информация;

11. имената по документа за самоличност и ЕГН (аналогични данни за чуждестранно лице) на осигурителния посредник, съответно на упълномощеното лице от осигурителен посредник-юридическо лице – в случаите, когато договарът е сключен с посредничеството му”.

§ 107. Чл. 239 се изменя така:

„Задължение за предоставяне на правилника и инвестиционната политика на фонда

Чл. 239. При сключване на договор за осигуряване във фонд за доброволно пенсионно осигуряване или във фонд за допълнително доброволно осигуряване по професионални схеми осигуреното лице, както и всяко лице по чл. 230, ал. 3, т. 2 - 4 и ал. 4, т. 1 получава при поискване срещу подпис заверено копие от правилника и инвестиционната политика на фонда, действащи към датата на сключване на договора.”.

§ 108. В чл. 241 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „пенсионноосигурителното дружество” се заменят с „избрано от осигуреното лице пенсионноосигурително дружество.”

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Разпоредбите на чл. 169в, ал. 2 – 4 се прилагат съответно.”

§ 109. Създава се чл. 241а:

„Договор за разсрочено изплащане

Чл. 241а. Относно договора за разсрочено изплащане на средства от фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване и фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми разпоредбата на чл. 169г се прилага съответно.”.

§ 110. В чл. 243 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) По желание на осигуреното лице във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване може да му бъде отпусната лична пенсия за старост при навършване на възрастта за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 или до 5 години преди навършване на тази възраст от лицето.”

2. В ал. 3 се създава изречение второ: „Срочната пенсия може да бъде с гарантиран или с променлив размер.”

§ 111. Създават се чл. 243а – чл. 243в:

„Лична пожизнена пенсия за старост

Чл. 243а. (1) Личната пожизнена пенсия за старост представлява месечно плащане на предвидена в пенсионния договор сума, дължима на пенсионера от определена дата до неговата смърт.

(2) Пенсионноосигурителното дружество изплаща лична пожизнена пенсия за старост срещу прехвърляне на натрупаните средства по индивидуалната партия или част от тях в техническите резерви.

Срочна пенсия за старост с гарантиран размер

Чл. 243б. (1) Срочната пенсия за старост с гарантиран размер е гарантирано месечно плащане на определена в пенсионния договор сума за предвидения в него срок. Определеният в пенсионния договор размер на пенсията не може да се намалява.

(2) Пенсионноосигурителното дружество изплаща срочна пенсия за старост с гарантиран размер срещу прехвърляне на натрупаните средства по индивидуалната партида или част от тях в техническите резерви.

Срочна пенсия за старост с променлив размер

Чл. 243в. (1) Срочната пенсия за старост с променлив размер е месечно плащане на определена в пенсионния договор сума за предвидения в него срок. По време на действието на договора размерът на пенсията може да се увеличава или намалява периодично в зависимост от постигнатата доходност от управление на средствата по индивидуалната партида на пенсионера.

(2) В пенсионния договор се посочва, че рискът от промяна в стойността на инвестициите се носи от пенсионера.

(3) Срочната пенсия с променлив размер се изплаща от индивидуалната партида на пенсионера.”

§ 112. В чл. 244 се правят следните допълнения:

1. В ал. 2 се създава изречение второ: „Срочната пенсия може да бъде с гарантиран или променлив размер по избор на осигуреното лице.”

2. Създава се ал. 3:

„(3) За изплащането на пенсиите за инвалидност се прилагат съответно разпоредбите на чл. 243а – чл. 243в.”.

§ 113. В чл. 245 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинеи 1 – 5 се изменят така:

„(1) Лицата, които имат право на наследствена пенсия при смърт на осигурено лице във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, се посочват в осигурителния договор.

(2) При смърт на осигуреното лице и когато няма лица по ал. 1, натрупаните средства по индивидуалната партида се изплащат съгласно Закона за наследството еднократно или разсрочено на неговите наследници.

(3) Когато няма лица по ал. 1 и 2, натрупаните средства по индивидуалната партида се прехвърлят в държавния бюджет.

(4) При смърт на пенсионер със срочна пенсия с променлив размер или на лице, на което се изплащат разсрочено средства след придобито право на пенсия, остатъкът от средствата по индивидуалната му партида се изплаща съгласно Закона за наследството еднократно или разсрочено на неговите наследници. Когато починалият няма наследници, ал. 3 се прилага съответно.”

(5) При смърт на пенсионер преди изтичане на срока на пенсионния договор за изплащане на срочна пенсия с гарантиран размер на неговите наследници се изплаща настоящата стойност на поетите задължения към пенсионера за оставащия срок на договора. При смърт на пенсионер, получаващ пожизнена пенсия, на неговите наследници се дължат средства, в случай че това е предвидено в пенсионния договор на наследодателя в зависимост от вида на получаваната пенсия. Когато починалият пенсионер няма наследници, дължимите средства се прехвърлят в държавния бюджет.”

2. Създава се ал. 8:

„(8) За изплащането на наследствена пенсия се прилагат съответно разпоредбите на чл. 243а – чл. 243в.”.

§ 114. В чл. 246 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Размерът на пожизнената пенсия по този дял се определя в съответствие с нейния вид съобразно общите условия на пенсионноосигурителното дружество за изплащане на пенсии на базата на:

1. средствата, които се прехвърлят в техническите резерви;
2. биометрични таблици, одобрени от заместник-председателя на комисията;
3. техническия лихвен процент, одобрен от заместник-председателя на комисията.”

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) При изчисляване на пенсията по ал. 1 очакваната продължителност на живота не може да бъде по - висока от определената в биометричните таблици.”

3. Досегашната ал. 2 става ал. 3 и се изменя така:

„(3) Размерът на срочната пенсия по този дял се определя в съответствие с нейния вид съобразно общите условия на пенсионноосигурителното дружество за изплащане на пенсии на базата на:

1. средствата, които се прехвърлят в техническите резерви, съответно - натрупаната сума по индивидуалната партида;
2. срока на получаване;
3. техническия лихвен процент, одобрен от заместник-председателя на комисията.”

4. Досегашната ал. 3 става ал. 4 като след думите „пожизнената пенсия” се поставя запетая и се добавя „изплащана при осигуряване”;

5. Алинеи 4 – 6 стават съответно ал. 5 – 7.

6. Досегашната ал. 7 става ал. 8 и се изменя така:

„В случаите по ал. 6 и 7 заместник-председателят на комисията се произнася с решение в едномесечен срок от получаването на таблиците , а когато е изискал внасянето, в определен от него срок, на допълнителни документи и/или информация или е дал указания за отстраняване на технически грешки при изчисленията или на несъответствия с разпоредбите на този кодекс, актовете по прилагането му или други документи – в едномесечен срок от представянето им. В случаите, когато изисканите документи или информация не бъдат внесени, заместник-председателят на комисията се произнася в едномесечен срок от изтичане на определения срок за тяхното представяне. Заявителят се уведомява писмено за взетото решение в 7-дневен срок.”

8. Досегашната ал. 8 става ал. 9 и в нея се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1 думата „кодекса” се заменя с „този кодекс и актовете по прилагането му”;

2. Точка 5 се изменя така:

„5. не са представени допълнителните документи или информация, не са отстранени грешките или несъответствията или са допуснати нови.”

8. Създава се ал. 10:

„(10) Разпоредбите на чл. 169б се прилагат съответно относно изискванията към техническия лихвен процент и реда за неговото одобряване.”

§ 115. В чл. 247 ал. 2 се изменя така:

„(2) Извън случаите по ал. 1 осигуреното лице има право да прехвърли натрупаните средства по индивидуалната партида в друг фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, при несъгласие с извършени промени в правилника за организацията и дейността на фонда или в инвестиционната му политика, ако в тримесечен срок от уведомлението по чл. 229, ал. 4, съответно - по чл. 175а, ал. 4, подаде заявление за това, освен ако тези промени произтичат от изменение в нормативната уредба.”

§ 116. В чл. 248 ал. 2 се изменя така:

„(2) При придобиване право на лична пенсия за старост или инвалидност осигуреното лице във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване или във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми има

право на избор между съответния вид пенсия при условията по този дял или на еднократно или разсрочено изплащане на натрупаните средства по индивидуалната му партида.”

§ 117. В чл. 249 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „чл. 178 и 180а” се заменят с „чл. 178, 180а и 180б”.

2. В ал. 2 думите „чл. 175а, 178 и 180а” се заменят с „чл. 175а, 178, 180а и 180б”.

§ 118. В чл. 251 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинеи 1 – 7 се изменят така:

„(1) Не повече от 5 на сто от активите на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, съответно на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми, могат да бъдат инвестирани във финансови инструменти, издадени от един емитент. В ограничението по предходното изречение:

1. не се включват дълговите ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 1, б. „а” и „б”;

2. не се включват дълговите ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 1, б. „в”, които имат инвестиционен кредитен рейтинг, отговарящ на изискванията на Регламент 1060/2009;

3. когато емитентът е банка, се включват и влоговете на фонда в тази банка, стойността на обратните репо сделки с нея по чл. 179а, ал. 1 и стойността на нетната експозиция по форуърдните валутни договори и договорите за лихвен суап към същата банка;

4. когато емитентът е финансова институция, се включва и стойността на нетната експозиция по форуърдните валутни договори и договорите за лихвен суап към нея.

(2) Общата стойност на инвестициите на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, съответно на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми, във финансови инструменти, издадени от дружества в една група, не може да превишава 20 на сто от активите на фонда. В ограничението по предходното изречение се включват и влоговете на фонда в банки от групата, стойността на обратните репо сделки по чл. 179а, ал. 1 с тези банки и стойността на нетната експозиция към тези банки по форуърдните валутни договори и договорите за лихвен суап. В ограничението по изречение първо се включва и стойността на нетната експозиция по форуърдните валутни договори и договорите за лихвен суап с финансови институции от групата.

(3) Не повече от 5 на сто от активите на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, съответно на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми, могат да бъдат инвестирани във влогове в една банка.

(4) Не повече от 2 на сто от активите на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, съответно на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми, могат да бъдат инвестирани във финансови инструменти по чл. 176, ал. 1, т. 7.

(5) Не повече от 2 на сто от активите на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, съответно на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми, могат да бъдат инвестирани във финансови инструменти по чл. 176, ал. 1, т. 8.

(6) Не повече от 15 на сто от активите на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, съответно на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми, могат да бъдат инвестирани в ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 9, като не повече от 5 на сто от активите на съответния фонд могат да бъдат инвестирани в дружества със специална инвестиционна цел, секюритизиращи вземания .

(7) Не повече от 10 на сто от активите на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, съответно на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми, могат да бъдат инвестирани в дялове или акции на колективни инвестиционни схеми, управлявани от едно и също управляващо дружество.”

2. Създават се ал. 11 и 12:

„(11) Не повече от 30 на сто от активите на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, съответно на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми, могат да бъдат деноминирани във валута, различна от лев и евро.

(12) Конкретните изисквания и ограничения към инвестициите се определят в инвестиционната политика на съответния фонд.”

§ 119. Член 251а се изменя така:

„Нарушаване на изискванията и ограниченията по обективни причини

Чл. 251а. (1) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да следи ежедневно за спазване на изискванията на чл. 176 и чл. 179б и на инвестиционната политика на управлявания от него фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, съответно фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми. В случай че придобити активи по обективни причини престанат да отговарят на посочените изисквания, пенсионноосигурителното дружество е длъжно да уведоми заместник-председателя на комисията за това в тридневен срок от датата на промяната и да приведе активите на фонда в съответствие с тези изисквания в шестмесечен срок от промяната.

(2) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да следи ежедневно за спазването на ограниченията на чл. 177а, чл. 179а, ал. 1, чл. 251 и на предвидените ограничения в инвестиционната политика на управлявания от него фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, съответно фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми, и да приведе активите на фонда в съответствие с тях в рамките на шест месеца от датата на превишаване на съответното инвестиционно ограничение, когато то се дължи на:

1. промяна в пазарната цена или в цената, използвана за извършване на последваща оценка на актив на фонда;

2. промяна в общата стойност на активите на фонда;

3. придобиване на права по акции от фонда в качеството му на акционер на даден емитент;

4. намаляване на капитала на даден емитент;

5. намаляване на броя на дяловете на колективна инвестиционна схема или на друго предприятие за колективно инвестиране;

6. други обективни причини, писмено обосновани и документирани от пенсионноосигурителното дружество.

(3) В случаите по ал. 2, до привеждане на активите на фонда за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, съответно на фонда за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми, в съответствие със законовите изисквания, пенсионноосигурителното дружество не може да придобива за сметка на фонда активи, по отношение на които е нарушено ограничението.

(4) Когато в случай на преобразуване на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, съответно на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми, бъдат нарушени ограниченията по чл. 177а, чл. 179а и/или чл. 251 от новообразувания или приемащия фонд, неговите активи следва да бъдат приведени в съответствие с тези ограничения в срок шест месеца от датата на вписване на вливането или сливането в съответния регистър.”

§ 120. Създава се чл. 251а¹:

„Неприлагане на ограниченията

Чл. 251а¹. При спазване на принципите по чл. 175, пенсионноосигурително дружество, което е получило разрешения да управлява фондове за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, може да не прилага ограниченията по чл. 177а, чл. 179а и чл. 251 в срок до шест месеца от тяхното получаване.”

§ 121. В заглавието на чл. 252 думата „фонд” се заменя с „фондовете”.

§ 122. В чл. 253 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Финансовият резултат на пенсионноосигурителното дружество се намалява с дохода от инвестиране на средствата на техническите резерви по чл. 213, ал. 3.”

2. Създават се ал. 5 и 6:

„(5) Собствените средства на пенсионноосигурителното дружество, с които е покрит недостиг в техническите резерви по чл. 213, ал. 3, се признават за разход за данъчни цели по Закона за корпоративното подоходно облагане.

(6) Средствата, освободени от техническите резерви по чл. 213, ал. 3 в полза на пенсионноосигурителното дружество и отчетени като счетоводен приход, се признават за приход за данъчни цели по Закона за корпоративното подоходно облагане.”

§ 123. В чл. 256 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и в него т. 3 се изменя така:

„3. инвестиционна такса в размер до 10 на сто от годишния доход от инвестиране на средствата на фонда.”

2. Създава се ал. 2:

„(2) Редът и начинът за изчисляване и превеждане на таксата по ал. 1, т. 3 се определят с наредба на комисията.”

§ 124. В чл. 257 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) Точки 1 и 3 се отменят.

б) Точка 4 се изменя така:

„4. при прехвърляне на средствата по индивидуалната партида в пенсионна схема съгласно чл. 343а, ал. 1, т. 2 или чл. 343е, ал. 1.”

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Таксата по ал. 1, т. 2 не се заплаща от наследниците на починало осигурено лице или пенсионер.”

§ 125. В чл. 259 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Всички разходи за управление на фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване са за сметка на пенсионноосигурителното дружество, което ги управлява, с изключение на разходите за придобиване и продажба на активи.”

§ 126. В заглавието на чл. 319 думата „пенсионните” се заменя с „техническите”, а в текста на основната разпоредба думата „пенсионни” се заменя с „технически”.

§ 127. В чл. 320, ал. 1 накрая се добавят думите „със срочна пенсия с променлив размер”.

§ 128. В чл. 325 ал. 2 думата „пенсионни” се заменя с „технически”.

§ 129. В чл. 327 ал. 2 думата „пенсионните” се заменя с „техническите”.

§ 130. Създава се чл. 330а:

„Принудително прекратяване в случаите по чл. 122е, ал. 1, т. 1

Чл. 330а. При отнемане на лицензията за извършване на дейност по допълнително социално осигуряване на основание чл. 122е, ал. 1, т. 1, се извършва ликвидация на дружеството. Общото събрание на акционерите на дружеството за допълнително социално осигуряване назначава ликвидатор в двумесечен срок от влизане в сила на решението на комисията.”

§ 131. В чл. 331 се правят следните изменения и допълнения:

1. Заглавието се изменя от „Принудително прекратяване” на „Принудително прекратяване в случаите по чл. 122е, ал. 1, т. 2, 6 и 8 и ал. 2”.

2. В ал. 1 думите „чл. 122е, ал. 1, т. 2 и 6” се заменят с „чл. 122е, ал. 1, т. 2, 6 и 8”.

3. В ал. 6 след думата „пенсионерите” се добавя „със срочна пенсия с променлив размер”.

§ 132. В заглавието на чл. 332 думата „пенсионните” се заменя с „техническите”, а в текста на разпоредбата думата „пенсионни” се заменя с „технически”.

§ 133. В чл. 333 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 т. 2 се изменя така:

„2. общата стойност на задълженията му, в т. ч. техническите резерви, изчислени съгласно този кодекс и актовете по прилагането му, надвишава общата стойност на неговите активи.”

2. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Искането на комисията следва да съдържа:

1. наименованието на съда, до който е отправено;
2. наименованието и единния идентификационен код на пенсионноосигурителното дружество и имената на лицето/лицата, които го представляват;
3. основанията, въз основа на което е отнета лицензията;
4. в какво се състои искането;
5. подпис на председателя на комисията.”

3. Създава се нова ал. 5:

„(5) Към искането се прилагат заверен препис от решението за отнемане на лицензията, както и доказателствата по чл. 78, ал. 2 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.”

4. Досегашните ал. 5 и 6 стават съответно ал. 6 и 7.

§ 134. В чл. 336, ал. 3 думата „пенсионни” се заменят с думата „технически”.

§ 135. Създава се чл. 339а:

„Принудително прекратяване в случаите по чл. 122е, ал. 1, т. 7

Чл. 339а. При отнемане на лицензията за извършване на дейност по допълнително социално осигуряване на основание чл. 122е, ал. 1, т. 7 на дружество, което не е започнало да извършва дейност по допълнително социално осигуряване, се прилага чл. 330а.

(2) При отнемане на лицензията за извършване на дейност по допълнително социално осигуряване на основание чл. 122е, ал. 1, т. 7 на дружество, което е започнало да извършва дейност по допълнително социално осигуряване, се прилагат чл. 331 и чл. 332.”

§ 136. В чл. 340 се създава ал. 7:

„(7) Лицата, които получават пенсия от формирани от пенсионноосигурително дружество технически резерви, запазват правата си по сключените от тях пенсионни договори.”

§ 137. В чл. 342 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) При ликвидация на дружество за допълнително социално осигуряване съхраняваните от него документи от значение за правата на осигурени лица, пенсионери, техни наследници и други правоимащи лица се предават на дружеството или дружествата за социално осигуряване, чиито фондове са правоприменици на прекратените фондове, управлявани от ликвидираният дружество, в случай че не е предвиден специален ред за тяхното предаване и съхранение и срокът за съхранението им не е изтекъл.”

2. Създава се ал. 3:

„(3) За архивирането на останалата документация дружеството за социално осигуряване се обръща за съдействие към органите за управление на Националния архивен фонд.”

§ 138. В чл. 343а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 1 след думите „фонд „Пенсии”” се поставя запетая и се добавя „съответно от фонд „Пенсии за лицата по чл. 69””;

2. В ал. 5 думите „по чл. 171, ал. 1 и 2” се заменят с „по чл. 171, ал. 1”.

§ 139. В чл. 343б, ал. 3, т. 1 думите „или при условията на чл. 167, ал. 2” се заличават.

§ 140. В чл. 343в, ал. 1, т. 1 след думите „във фонд „Пенсии”” се поставя запетая и се добавя „съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69””.

§ 141. В чл. 343г се правят следните допълнения:

1. В ал. 1, т. 1 след думите „във фонд „Пенсии”” се поставя запетая и се добавя „съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69””.

2. В ал. 2 б. „а“ и „б“ след думите „във фонд „Пенсии”” се поставя запетая и се добавя „съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69””.

§ 142. В чл. 344 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) Точка 13 се изменя така:

„13. да назначи за сметка на дружеството за допълнително социално осигуряване:

а) регистриран одитор;

б) външен независим експерт за извършването на оценка на активи на фонд за допълнително социално осигуряване и/или на дружеството за допълнително социално осигуряване;

в) външен независим експерт за извършването на оценка на риска на отделна инвестиция или на инвестиционния портфейл на фонд за допълнително социално осигуряване;

г) външен независим експерт за извършване на оценка на системата за управление на дружеството или на отделни нейни функции;

д) актюер с призната правоспособност за извършване на актюерска проверка;

е) вещо лице за извършване на проверка извън областите, посочени в б. „а” – „д”.”

б) Точка 15 се изменя така:

„15. да ограничи дейността на пенсионноосигурителното дружество, като му забрани да извършва определени сделки, дейности и/или операции;”

в) Създават се т. 18 и 19:

„18. да наложи временна забрана за изпълнение на функциите на член на управителния или контролен орган или на друго лице, оправомощено да управлява и/или представлява дружеството за допълнително социално осигуряване;”

„19. да задължи дружеството за допълнително социално осигуряване да ограничи своите оперативни разходи, включително като процент от общите нетни приходи, когато са нарушени изискванията на чл. 121в, ал. 4-7, 11 и 12 или съществува непосредствена опасност от нарушаването им.”

2. В ал. 2:

а) В т. 2 накрая се поставя запетая и се добавят думите „в случаите по ал. 1”.

б) В т. 3 накрая се добавят думите „в случаите, предвидени в този кодекс”.

3. В ал. 4 думите „лица, които изпълняват ръководни функции” се заменят с думите „лицата на ръководна длъжност”.

4. Създава се нова ал. 5:

„(5) Мерките по ал. 1 и 2 се прилагат и в случаите на нарушение на разпоредба на закон за изменение и допълнение на този кодекс или на акт на орган на Европейския съюз с пряко действие, с които се възлагат задължения на лицата по ал. 4 във връзка с дейността по допълнително социално осигуряване.”

5. Досегашните ал. 5 – 7 стават съответно ал. 6 – 8.

6. Създава се ал. 9:

„(9) Редът и начинът за назначаване на лицата по ал. 1, т. 13 се определя с наредба на комисията.”

§ 143. Създава се чл. 346б:

„Субсидиарно прилагане

Чл. 346б. Доколкото в тази глава не са предвидени особени правила, прилагат се съответните разпоредби на Административнопроцесуалния кодекс.”

§ 144. В чл. 347, ал. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. В основния текст думите „чл. 121д, ал. 2” се заменят с „чл. 121д, ал. 1 и ал. 5, т. 1-8 и т. 10-12”;

2. Точка 2 се изменя така:

„2. да не е съпруг, роднина по права или по съребрена линия до четвърта степен или по сватовство до трета степен на член на управителен или на контролен орган на дружеството за допълнително социално осигуряване, чиито правомощия са преустановени с акта на назначаване на квестора, и не се намира във фактическо съжителство с такова лице;”

3. Точка 3 се отменя.

§ 145. Член 351 се изменя така:

„Отговорност за нарушения на нормативната уредба

Чл. 351. (1) Който извърши или допусне извършване на нарушение на:

1. член 121д, ал. 15, чл. 121з, чл. 123г ал. 1-4 и ал. 6-18, чл. 123з, чл. 135, чл. 142а, чл. 142б, чл. 143, ал.3, чл. 144, ал. 4, чл. 145, ал.3, чл. 153, чл. 154, , чл. 173, чл. 188, ал.1 и 2, чл. 216, чл. 216а, чл. 218, ал. 4, чл. 223, чл. 224, чл. 229, ал. 4, чл. 229а, ал. 4, чл. 229в, чл. 230, ал. 5 и 6, чл. 231, чл. 233, чл. 234, ал. 1-8 и ал. 10 - 13, чл. 235, ал. 3, чл. 235а, чл. 236, ал. 1 и 2, чл. 237, чл. 238, чл. 239, чл. 240, чл. 241, чл. 248, чл. 248а, чл. 248б, чл. 317, чл. 326, ал. 2, чл. 327, ал. 3, чл. 330, чл. 331, ал. 5 и чл. 332 се наказва с глоба в размер от 2 500 до 10 000 лева;

2. член 122а, ал. 4, чл. 122и, ал. 1, чл. 122к, чл. 123, ал.1, чл. 123в, чл. 123е, ал.1-9, чл.123е¹, ал. 1-9, чл. 123ж, чл. 123и, ал. 1-5, чл. 123и¹, чл. 129 ал. 1-4 и ал. 8, чл. 131, чл. 139, чл. 142, чл. 167, ал. 3-4;чл. 168, ал.6, чл. 169, чл. 169а, ал.1 и 2, чл. 169б, ал. 1 и 2, чл. 169в, чл. 169г, чл. 170, чл. 175, чл. 175а, чл. 176, чл. 177, чл. 177а, чл. 178, чл. 179, чл. 179а, чл. 179б, ал. 1 и 2, чл. 179в, чл. 180, ал. 1, чл. 180а, чл. 181, ал. 1, чл. 185, ал.1 и 2, чл. 186, чл.186а, чл. 187, чл. 190, чл. 192, ал. 1-3 и ал. 5-8, чл. 192а, чл.193, ал.5-11, чл. 201, чл. 202, чл. 212, чл. 213, ал. 1-3, чл. 213а, ал. 1-2 и ал. 4-5, чл. 213б, чл. 229г, ал. 1, чл. 243а, чл. 243б, чл. 243в, чл. 245, чл. 246, чл. 249, чл. 251, чл. 251а, чл.251а¹, чл. 251б, чл. 251в, чл. 252, чл. 256, чл. 257,

чл. 258, чл. 319, чл. 325, ал. 2, чл. 336, чл. 340, ал. 1 и 2, чл. 342, чл. 347, ал. 3 и чл. 348, ал. 3 - 7, се наказва с глоба в размер от 5 000 до 20 000 лева;

3. член 121, чл. 121а, чл. 121б, чл. 121в, ал. 1-25, чл. 121г, чл. 121е, ал. 3-5, чл. 121ж, ал. 3 и ал.5, чл. 122ж, чл. 123а, чл. 123б, чл. 123д, чл. 126, чл. 154а, ал. 1, чл. 203, чл. 209, ал. 3, чл. 226, ал.1, чл. 259, чл. 322, ал. 7, се наказва с глоба в размер от 10 000 до 40 000 лева;

4. във всички останали случаи на нарушения на част втора или втора «А» на този кодекс, при нарушения на нормативните актове по прилагането му, както и при нарушения на разпоредба на закон за изменение и допълнение на този кодекс или на акт на орган на Европейския съюз с пряко действие, с които се възлагат задължения при осъществяването на дейността по допълнително социално осигуряване, наказанието е глоба в размер от 1 500 до 10 000 лева.

(2) В случай на повторно нарушение по ал. 1 виновното лице се наказва с глоба в размер, както следва:

1. за нарушения по ал. 1, т. 1 – от 5 000 до 20 000 лева;
2. за нарушения по ал. 1, т. 2 – от 10 000 до 40 000 лева;
3. за нарушения по ал. 1, т. 3 – от 20 000 до 80 000 лева;
4. за нарушения по ал. 1, т. 4 – от 3 000 до 20 000 лева.

(3) За нарушения по ал. 1 на юридическите лица се налага имуществена санкция в размери, както следва:

1. за нарушения по ал. 1, т. 1 – от 20 000 до 50 000 лева, а при повторно нарушение - от 40 000 до 100 000 лева;
2. за нарушения по ал. 1, т. 2 – от 40 000 до 100 000 лева, а при повторно нарушение - от 80 000 до 200 000 лева;
3. за нарушения по ал. 1, т. 3 – от 60 000 до 200 000 лева, а при повторно нарушение - от 120 000 до 400 000 лева;
4. за нарушения по ал. 1, т. 4 – от 15 000 до 50 000 лева, а при повторно нарушение - от 30 000 до 100 000 лева.

(4) Който предостави или допусне да бъде предоставена невярна информация във връзка с осъществяването на осигурителния надзор, се наказва с глоба от 10 000 лв. до 50 000 лв., ако деянието не съставлява престъпление.

(5) За нарушението по ал. 4 на пенсионноосигурителното дружество се налага имуществена санкция в размер от 50 000 до 200 000 лева.

(6) Който извършва дейност като осигурителен посредник без сключен договор с пенсионноосигурително дружество, се наказва със:

1. глоба от 2000 до 10 000 лв. - за физическо лице;
2. имуществена санкция от 10 000 до 50 000 лева – за юридическо лице или едноличен търговец.

(7) Доходите, придобити от неправомерно извършваната дейност, се отнемат в полза на държавата в степента, в която не могат да бъдат възстановени на увредените лица.”

§ 146. В чл. 352 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „1000 до 10 000 лв.” се заменят с „5 000 до 20 000 лв.”.
2. В ал. 2 думите „10 000 до 50 000 лв.” се заменят с „50 000 до 200 000 лв.”

§ 147. В чл. 353 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „10 000 до 100 000 лв.” се заменят с думите „20 000 до 150 000 лв.”.
2. В ал. 2 думите „1 000 до 20 000 лв.” се заменят с думите „5 000 до 50 000 лв.”

§ 148. Създава се чл.353а:

„Отговорност за невнасяне на имуществени санкции по наказателни постановления
„Чл. 353а. Лице, което в едномесечен срок от влизането в сила на наказателно постановление не плати наложената му имуществена санкция, дължи лихва в размер на

законната лихва за периода от датата, следваща датата на изтичане на едномесечния срок, до датата на плащането.”

§ 149. В § 1, ал. 2 от допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 4 се създава буква „е“:

„е) може по друг начин по преценка на компетентните органи да упражнява решаващо влияние върху вземането на решения във връзка с дейността на юридическо лице.”

2. Създават се т. 4а – т. 4д:

„4а. „Предприятие майка” е юридическо лице, което упражнява контрол спрямо едно или повече дружества (дъщерни дружества).

4б. „Дъщерно дружество” е юридическо лице, контролирано от друго юридическо лице (предприятие майка). Юридическите лица, които са дъщерни на дъщерното дружество, също се смятат за дъщерни дружества на предприятието майка.

4в. „Група” е група от дружества, която се състои от:

а) предприятие майка и неговите дъщерни дружества; в групата се включват и дружествата, в които предприятието майка или дъщерните му дружества имат участия, или

б) дружества, които се управляват общо по силата на договор или учредителните им актове или устави, или

в) дружества, в които повече от половината от членовете на управителните или контролните им органи са едни и същи лица през съответната финансова година и до датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет.

„Участие” по смисъла на буква „а” е налице, когато едно лице притежава пряко или непряко 20 или повече от 20 на сто от капитала или от гласовете в общото събрание на дружество, както и когато едно лице притежава права в капитала на друго дружество, които чрез създаване на трайна връзка с това дружество са предназначени да допринесат за дейността на дружеството.

4г. „Лица, действащи в съгласие” са две или повече лица, за които според характера на отношенията между тях или между всяко от тях и трето лице, според тяхното пазарно поведение или сключените от тях търговски сделки може да се направи основателно предположение, че упражняват или ще упражняват правата, свързани с тяхното пряко или непряко акционерно участие в дружеството за допълнително социално осигуряване, в съответствие с изрично или мълчаливо споразумение между тях.

4д. „Квалифицирано участие” е пряко или непряко участие, възлизащо на 10 или над 10 на сто от капитала или от правата на глас в общото събрание, определено съгласно чл. 145 и 146 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа, или което дава възможност за съществено влияние върху управлението на дружеството. При определяне размера на квалифицираното участие не се вземат предвид правата на глас или акциите, които инвестиционните посредници или банките държат в резултат на предоставяне на услугите по чл. 5, ал. 2, т. 6 от Закона за пазарите на финансови инструменти, при условие че тези права не се упражняват или използват по друг начин, за да се повлияе върху управлението на дружеството за допълнително социално осигуряване, както и при условие че тези права бъдат прехвърлени в срок една година от придобиването.”

3. Точки 5 и 6 се отменят.

4. В т. 7 думите „пенсионните” се заменят с „техническите”.

5. Точка 9 се изменя така:

„9. „Системни нарушения” са три или повече административни нарушения на този кодекс или на актовете по прилагането му, извършени в продължение на една година, или три и повече административни нарушения от един и същи вид, извършени в продължение на три последователни години.”

6. В т. 11 думата „сметка” се заменя с „индивидуална партия”.

7. Точка 14 се отменя.

8. Точка 15 се изменя така:

„15. „Репо сделка” и „Обратна репо сделка” е всяко споразумение, при което се прехвърлят финансови инструменти, като се поема ангажимент за обратното им изкупуване (или замяна с финансови инструменти със същите характеристики) по определена цена на определена бъдеща дата или на дата, която ще бъде определена от прехвърлителя. Споразумението е репо сделка за страната, продаваща финансовите инструменти, и обратна репо сделка за страната, която ги купува.”

9. Точка 18 се отменя.

10. Точка 19 се изменя така:

„19. „Опция” е деривативен финансов инструмент, който изразява правото за закупуване или продажба на определен брой ценни книжа или други финансови инструменти по предварително фиксирана цена до изтичането на определен срок или на определена дата.”

11. Точка 20 се изменя така:

„20. „Фючърс” е деривативен финансов инструмент, който изразява правото и задължението за закупуване или продажба на определен брой ценни книжа или други финансови инструменти по предварително фиксирана цена на определена дата.”

12. Точка 22 се отменя.

13. Създават се т. 31 - 32:

„31. „Ръководна длъжност” е длъжността:

а) заемана като член на управителен, контролен или ръководен орган на юридическо лице, посочен в закон, устав или друг устройствен акт, както и като прокурист на такова лице;

б) включваща изпълнение на функции по ръководство и/или контрол на структурно звено, имащо пряко отношение към осъществяване на основната дейност и функциите на една институция или към основния предмет на дейност на дадено дружество или лице, съгласно тяхната вътрешна структура.

32. „Регулиран пазар” е пазар по смисъла на чл. 73 от Закона за пазарите на финансови инструменти.”

14. Създава се т.33:

„33. „Идентификационен код на правния субект” е международен 20-знаков буквено-цифрен код, който позволява уникална идентификация на юридическите лица, участващи на световните финансови пазари.”

§ 150. В §11г, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби думите “по чл. 246, ал. 3” се заменят с „по чл. 246, ал. 4”.

§ 151. Разпоредбата на §116 от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Кодекса за задължително обществено осигуряване, обн., ДВ, бр. 67 от 2003 г. се изменя така:

„§ 116. Лицата, придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 69 – чл.69в, с изключение на лицата по чл. 127, ал. 5, придобиват право на допълнителна пожизнена пенсия от универсален пенсионен фонд при навършване на възрастта за придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1.”

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване

§ 152. (1) Този закон влиза в сила 12 месеца след обнародването му, с изключение на разпоредбите, посочени в ал. 2 и 3 .

(2) Разпоредбите на § 1, § 2, § 3, § 8, § 16, § 17, § 20 - 22, § 25, § 30 - 32, § 33, т. 1 - 2, § 34, § 35, т.1 и т.3 - 7, § 38, § 40, § 44, § 47 - 48, § 49, т.2, § 52, т.1, § 65, т. 2, § 72, т. 1 и т.2, б. „б”, § 84, § 87 - 88, § 90, § 95, § 97 - 98, § 102 - 104, § 107, § 121, § 124 - 125, § 130, § 133, т. 2-4, § 135, §137, § 138, т. 1, § 140 - 141, § 143, § 148, § 149, т.1, 5, 6, 8 и 14, § 152 - 155, § 159 - 160 и § 161, т. 1 и т. 2 влизат в сила 3 дни след обнародване на закона.

§ 153. Комисията за финансов надзор приема наредбите по прилагане на Кодекса за социално осигуряване, произтичащи от този закон, в срока по § 152, ал.1.

§ 154. (1) В 6-месечен срок от влизане в сила на съответните разпоредби на § 152, ал. 1 и 2, пенсионноосигурителните дружества са длъжни да съобразят дейността си със съответните изменения в Кодекса за социално осигуряване и с приетите наредби по § 153 и да представят в Комисията за финансов надзор документи, удостоверяващи съответствието.

(2) В 10-годишен срок от влизането в сила на този закон съгласно § 152, ал.1 пенсионноосигурителните дружества са длъжни да приведат активите на управляваните от тях фондове в съответствие с предвиденото с този закон отпадане на инвестиционните имоти от допустимите инвестиционни инструменти за тези фондове. От датата на влизането в сила на този параграф съгласно § 152, ал.2 фондовете за допълнително пенсионно осигуряване не могат да придобиват нови инвестиционни имоти.

§ 155. Производствата по издаване на пенсионна лицензия, на разрешение за управление на фонд за допълнително пенсионно осигуряване и на разрешение за придобиване или увеличаване на акционерно участие, образувани по заявления, подадени преди влизането в сила на този закон съгласно § 152, ал.1, се довършват по досегашния ред.

§ 156. Пенсионните лицензии, издадени до влизане в сила на този закон съгласно § 152, ал.1, дават право за извършване на дейност по чл. 122, ал.2. Пенсионноосигурителните дружества, които възнамеряват да осъществяват дейностите по чл. 122, ал.3, подават заявления по реда на чл.122в¹.

§ 157. При изчисляването на сроковете по чл. 149, ал. 1, т. 7 и чл. 225, ал. 1, т. 7 се вземат предвид и периодите от време, изтекли до влизането в сила на този закон съгласно § 152, ал.1.

§ 158. (1) Пенсиите от фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, отпуснати до влизането в сила на този закон съгласно § 152, ал. 1, продължават да се изплащат по реда и начина, определен в сключените с пенсионерите или с наследодателя им договори. Правата на лицата по договорите се запазват и не могат да се ограничават от пенсионноосигурителните дружества при съобразяване на дейността им с този закон.

(2) Пенсионните резерви, формирани преди влизане в сила на този закон съгласно § 152, ал. 1 за изплащане на пенсии на пенсионерите, преживели по-дълго от предварителните актюерски разчети, запазват своето предназначение. Разпоредбите относно пенсионните резерви, предвидени в Кодекса за социално осигуряване преди неговото изменение с този закон и в Наредба № 19 от 8.12.2004 г. за реда за създаване на пенсионни резерви от пенсионноосигурителните дружества, които управляват универсален пенсионен фонд и/или фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване (Обн. ДВ. бр. 110 от 17.12.2004

г.), както и данъчните облекчения, предвидени в разпоредбите на чл. 160, ал. 4 и чл. 253, ал. 4 в редакцията до изменението им с този закон, продължават да се прилагат.

(3) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да инвестира средствата на пенсионните резерви съгласно чл. 192а.

(4) Пенсионните резерви по ал. 2 не се включват при изчисляване на размера на собствените средства, необходими за покриване на границата на платежоспособност, съответно на минималния размер на гаранционния капитал.

(5) След прекратяването на изплащането на пожизнените пенсии по ал. 1, съответно - когато към момента на влизането в сила на този закон съгласно § 152, ал. 1 не се изплащат пожизнени пенсии по ал. 1, остатъкът от средствата, постъпили в пенсионните резерви по ал. 1 от индивидуалните партии на починали осигурени лица и пенсионери без наследници, постъпва в държавния бюджет. В случай че след прехвърлянето на средствата в държавния бюджет в резервите са налице собствени средства на съответното пенсионноосигурително дружество, те се освобождават в негова полза.

§ 159. (1) В 2-месечен срок от влизане в сила на този закон съгласно § 152, ал.1 членовете на управителните и контролни органи, представителите на юридическите лица в контролните органи и прокуристите на пенсионноосигурителните дружества подават заявления по чл. 121д, ал. 10, които се разглеждат по реда на чл. 121д, ал. 11 и 12. Лицата, които управляват и представляват пенсионноосигурителните дружества представят и доказателства, включително декларации, че са спазени изискванията на чл. 121е, ал. 1 и 3.

(2) В случаите по чл. 121д, ал. 13 и 14, както и когато не бъде подадено заявление в срока по ал. 1, Комисията за финансов надзор прилага мярката по чл. 344, ал. 2, т. 2.

§ 160. Пенсионноосигурителните дружества, получили разрешение за управление на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми преди влизането в сила на този закон, са длъжни да подадат заявления за издаването на идентификационни кодове на правния субект за себе си и за управляваните от тях фондове за допълнително пенсионно осигуряване по професионални схеми в срок до 30 юни 2016 г.

§ 161. В Закона за Комисията за финансов надзор (Обн., ДВ, бр. 8 от 28.01.2003 г., в сила от 1.03.2003 г., изм., бр. 31 от 4.04.2003 г., изм. и доп., бр. 67 от 29.07.2003 г., изм., бр. 112 от 23.12.2003 г., изм. и доп., бр. 85 от 28.09.2004 г., бр. 39 от 10.05.2005 г., бр. 103 от 23.12.2005 г., в сила от 1.01.2006 г., изм., бр. 105 от 29.12.2005 г., в сила от 1.01.2006 г., бр. 30 от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., бр. 56 от 11.07.2006 г., в сила от 1.01.2007 г., бр. 59 от 21.07.2006 г., в сила от 1.01.2007 г., изм. и доп., бр. 84 от 17.10.2006 г., в сила от 1.01.2007 г., бр. 52 от 29.06.2007 г., в сила от 1.11.2007 г., бр. 97 от 23.11.2007 г., изм., бр. 109 от 20.12.2007 г., в сила от 1.01.2008 г., доп., бр. 67 от 29.07.2008 г., изм., бр. 24 от 31.03.2009 г., в сила от 31.03.2009 г., доп., бр. 42 от 5.06.2009 г., изм. и доп., бр. 43 от 8.06.2010 г., изм., бр. 97 от 10.12.2010 г., в сила от 10.12.2010 г., изм. и доп., бр. 77 от 4.10.2011 г., бр. 21 от 13.03.2012 г., бр. 38 от 18.05.2012 г., в сила от 1.07.2012 г., изм., бр. 60 от 7.08.2012 г., в сила от 7.08.2012 г., бр. 102 от 21.12.2012 г., в сила от 1.01.2013 г., изм. и доп., бр. 103 от 28.12.2012 г., изм., бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 1.01.2014 г., изм. и доп., бр. 109 от 20.12.2013 г., в сила от 20.12.2013 г., бр. 34 от 12.05.2015 г., бр. 62 от 14.08.2015 г., бр. 102 от 29.12.2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 1, ал. 2, т. 3 след думите „социално осигуряване” се поставя запетая, а думите „и на управляваните от тях фондове” се заменят с „на управляваните от тях фондове и на осигурителните посредници”

2. В чл.17:

а) в т. 10 думите „органите за управление” се заменят с „управителните, контролните и другите органи”.

б) създава се нова точка 14:

„14. предявява искове:

а) за установяване на недопустимост или нищожност на вписвания в търговския регистър, както и за несъществуване на вписано обстоятелство;

б) за прогласяване нищожност на сделки, свързани с дейността на дружествата за допълнително социално осигуряване и управляваните от тях фондове, сключени в нарушение на Кодекса за социално осигуряване и актовете по прилагането му;

в) за отмяна на решение на общото събрание на дружество за допълнително социално осигуряване, когато решението противоречи на повелителните разпоредби на Кодекса за социално осигуряване или на устава на дружеството; искът се предявява срещу дружеството пред окръжния съд по неговото седалище в четиринадесетдневен срок от узнаване за решението, но не по-късно от 3 месеца от провеждане на общото събрание.”

3. В чл. 27, ал. 1, т. 5 се създава б. „г”:

„г) пенсионна лицензия с разширен обхват по чл. 122в¹ от Кодекса за социално осигуряване”.